13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 225 (2193)

Ազգ
Azg
armenian daily

Գուլիեւը աջակցություն է խնդրում արտասահմանյան պետություններից

ԲԱՔՈՒ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդում է էմ Փի էյ գործակալությունը, դեկտեմբերի 11-ին Ադրբեջանում հավատարմագրված դեսպանների եւ օտարերկրյա պետությունների ժամանակավոր հավատարմատարների, ինչպես նաեւ ՄԱԿ եւ ԵԱՀԿ ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը Ադրբեջանի ԱԺՆ ղեկավար Վ. Գուլիեւը խնդրել է արտասահմանյան դիվանագետների ներկայացրած կառավարություններին սկզբունքային դիրքորոշում ցուցաբերել ՄԱԿ եւ ԵԱՀԿ միջեւ համագործակցության մասին բանաձեւի ՄԱԿ գլխավոր վեհաժողովի առաջիկա 55-րդ նստաշրջանում քննարկման եւ ընդունման ընթացքում: Արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարի խնդրանքը հանգում է հետեւյալին՝ ՄԱԿ-ում նշված պետությունների ներկայացուցիչները պետք է պաշտպանեն Ադրբեջանի դիրքորոշումը բանաձեւի այն մասով, որ նվիրված է հայ-ադրբեջանական հակամարտությանը, ուր ասվում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության եւ միջազգային հանրության կողմից ճանաչված սահմաններում իր ինքնիշխանության մասին, որ համաձայնում է Ղարաբաղյան հակամարտության առնչությամբ ընդունված ՄԱԿ Անվտանգության խորհրդի NN 822, 853, 874 եւ 884 բանաձեւերի հետ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Գիտությունն ու կրթությունը չեն զարգանալու, այլ... դահդահվելու են

Բյուջեի քննարկումները՝ հումանիտար կտրվածքով

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Ֆինանսական հատկացումների առումով ամենավատ վիճակում միշտ էլ գտնվել են գիտության, կրթության, սպորտի, երիտասարդության, մշակույթի ոլորտները: Նախորդ տարին եւս բացառություն չէր: Օրինակ գիտությունը, որը գտնվում է պետության հոգածության տակ, կարող է ֆինանսավորվել ընդամենը 42 տոկոսով: Մյուսներն այդ առումով կարող են հպարտանալ, քանի որ առանձին դեպքերում հասել է նաեւ 80 տոկոսի:

Հայաստանի Հանրապետության 2001 թ. «Պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում նախատեսված գիտության, կրթության, մշակույթի, տեղեկատվության եւ սպորտի ոլորտների բյուջետային ֆինանսավորման հարցերի քննարկման շրջանակներում, որը համատեղ տարվում է ԱԺ մշտական հանձնաժողովների կողմից, վերոհիշյալ ոլորտները համակարգող եւ ոչ մի նախարար բյուջեով խանդավառ-

ված չէր: Օրինակ, Ռոլանդ Շառոյանը: Նրա բնագավառին բյուջեով 3 մլրդ 357 մլն դրամ է հատկացված, որը կազմում է ողջ բյուջեի 1,1 տոկոսը: 520 միլիոն հատկացվում է սպորտին, 108 մլն երիտասարդության հարցերին: Այսինքն՝ պահպանվում է նախորդ տարվա մակարդակը՝ առանց հավելյալ ֆինանսավորման:

Տես ▸ էջ 2

Ծուխով դեղերն էլ կդառնան անհասանելի

ԱԱՀ-ն կտարածվի նաեւ դեղորայքի վրա

Նախորդ ԱԺ-ն, երբ ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) մասին օրենք էր ընդունում, հանրապետություն ներմուծվող դեղորայքի վրայից հանեց այդ հարկատեսակը՝ հաշվի առնելով, որ դեղորայքից օգտվում են մեծամասամբ ծերերը, երեխաները, նաեւ պետպատվերով սպասարկվող հիվանդները: Իսկ այս օրերին կառավարությունն ԱԺ-ին է ներկայացրել 2001 թ. պետբյուջեի նախագիծը, որտեղ անդրադարձել է ԱԱՀ-ի գանձման նոր առաջարկին՝ 20 տոկոս ներմուծվող ապրանքների համար, նաեւ՝ դեղորայքի վրա: Ըստ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի, «կառավարությունը տրամադրված է բոլոր արտոնություններից հրաժարվել (այդ թվում նաեւ դեղորայքի), կարեւորելով արտոնությունների ճանապարհը փակելը: Դեղորայքի ներմուծվող դաշտն անկառավարելի է: Քննարկվել են այդ խնդիրները եւ որեւէ փոփոխություն չի լինելու: Շահութաբեր ոլորտ է, մի քիչ թող իրենց շահույթներից հրաժարվեն»:

Իսկ ԱԺ-ի սոցիալական, առողջապահության եւ բնության պահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Գագիկ Թադեւոսյանը պարզաբանում է. «Երբ կառավարությունը գտնում է, որ դեղերի ներկրումը ամենաշահութաբեր եւ քաքցրած ճյուղն է, որտեղից պետեկամուտները կորուստ են կրում, ապա ինչո՞ւ այդ ոլորտը չի դարձվում պետական մենաշնորհ՝ կենտրոնացված համակարգ, վերականգնելով դեղորայքային վարչությունը, վերականգնելով գնագոյացման միացյալ համակարգը, եւ նրանց տալով պետական հատկացումներ»:

Տես ▸ էջ 2

Իտալիայում ձերբակալվեց Վլադիմիր Գուսինսկին

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին տեղեկատվությամբ, Իտալիայում ձերբակալվել է Վլադիմիր Գուսինսկին: Ըստ ամենայնի, տվյալ տեղեկատվությունը հաստատվում է: Ըստ ոստիկանական մամլո քարտուղարի, Գուսինսկին ձերբակալվել է Քադիսի մոտ գտնվող Սոտոգրանդե առողջավայրում: Դա կատարվել է մեդիամագնատին ձերբակալելու եւ Ռուսաստանին հանձնելու ռուսական գերատեսչությունների հայցադիմումի կատարման շրջանակում, հաղորդում է «Ռոյթեր» գործակալությունը:

Ստամբուլում մարքսիստները հարձակվել են ոստիկանության ավտոբուսի վրա

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Դեկտեմբերի 12-ին հայտնի է դարձել, որ Ստամբուլում քաղաքային ոստիկանության ավտոբուսի վրա կատարված հարձակումը, որի ընթացքում զոհվել է երկու ոստիկան, իրականացվել է Թուրքիայում արգելված մարքսիստական-լենինյան կուսակցության անդամների կողմից:

Հարձակումը հաջորդել է կազմակերպված հանցավորության, քուրդ անջատականների եւ ձախ կողմնորոշում ունեցող արմատական խմբավորումների ազդեցությունը սահմանափակելու նպատակով կալանավորներին ընդհանուր բանտախցերից մենավոր բանտախցեր փոխադրելու Թուրքիայի կառավարության ծրագրերի դեմ մի շարք բողոքներին:

ԲԱՔՈՒ

Ղարաբաղյան կարգավորումը՝ Կովկասի հակամարտությունների բանալի

Համանախագահների հանդիպումը Ալիեւի հետ

ԲԱՔՈՒ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը կարող է բոլոր հակամարտությունների կարգավորման բանալի դառնալ Կովկասում եւ նրան մերձ տարածաշրջաններում: Այս կարծիքին են ԵԱՀԿ-ի Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրով զբաղվող Մինսկի խմբի Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսիայի համանախագահները:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, երկուշաբթի երեկոյան Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ կայացած հանդիպման ժամանակ դիվանագետները այն համոզմունքն են հայտնել, որ Ադրբեջանի ու Հայաստանի միջեւ հաշտության ձեռքբերումը կազդի Վրաստանի հակամարտությունների կարգավորման վրա, հնարավորություններ կընձեռի նոր հարաբերություններ ձեւավորելու Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ, կդառնա Հյուսիսային Կովկասի կայունության կարեւոր գործոնը:

Մինսկի խմբի ամերիկյան համանախագահի խոսքերով, այցի խնդիրներից մեկն էլ «այն դերի նշանակության վրա ուշադրություն հրավիրելն էր, որը Թուրքիան կարող է կատարել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում»:

Պատրաստակամություն հայտնելով շարունակելու երկխոսությունը Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ, ադրբեջանական պետության ղեկավար Հեյդար Ալիեւը միեւնույն ժամանակ առավել մեծ ակտիվությամբ գործելու կոչ արեց Մինսկի խմբին: Իրենց հերթին Մինսկի խմբի համանախագահներն այն կարծիքին են, որ այդ կառույցի գործունեությունը պետք է կառուցվի այնպես, որպեսզի «վնաս չհասցվի անդրկովկասյան երկու պետությունների ղեկավարների անմիջական բանակցություններին»:

Համաշխարհային բանկը պայմանը չի կատարում

Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բնագավառը Հայաստանի կառավարությունը հայտարարեց նախընտրելի ոլորտ: Սակայն դրա զարգացման համար կարեւոր նշանակություն ունեցող բիզնես-ինկուբատորների եւ տեխնոպարկերի ստեղծման ծրագիրը, որն ընդգրկված է կառավարության գործունեության միջոցառումների ցանկում, փաստորեն չի կատարվում: Մինչդեռ այդ կառույցները պետք է ստեղծված լինեին մինչեւ տարեվերջ: Ստեղծված իրավիճակի վերաբերյալ լրացուցիչ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով դիմեցինք ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արմեն Գրիգորյանին: Վերջինս հայտնեց, որ ծրագիրը պիտի ֆինանսավորեր Համաշխարհային բանկը: Գումարները պետք է ստացվեին SAC-III եւ SAC-IV վարկերից: Սակայն դրանք չստացվեցին եւ շփումներն այս հարցի շուրջ սեպտեմբեր ամսից ընդհատվեցին: Բացի դրանից, փոխվեց Հայաստանում Համաշխարհային բանկի ներկայացուցիչը, որը ժամանակ է խնդրել հարցին ծանոթանալու համար: Այնուհանդերձ, փոխնախարարը դիմել է նրան պաշտոնական պատասխան ստանալու ՀԲ-ի կողմից պայմանավորվածության չկատարման համար, քանզի ինքը պետք է կառավարության նիստում զեկուցի, թե ինչ պատճառով ծրագիրը չի կատարվում եւ որ փուլում է գտնվում: «Ամեն դեպքում մենք ցույց ենք տվել, որ Հայաստանում այս ուղղությունը զարգանում է: Եթե համաշխարհային բանկը ֆինանսավորի՝ լավ, չֆինանսավորի, ճիշտ է, դանդաղ, բայց կշարունակվի», այսպիսի համոզմունք հայտնեց Արմեն Գրիգորյանը:

Այս օրինակը մեկ անգամ եւս ցույց է տալիս, թե որքանո՞վ են առարկայական ՀԲ-ի խոստումները եւ որքանով կարելի է զանազան ծրագրերի ֆինանսավորման համար հույսեր կապել նրա խոստացած վարկերի հետ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՄՆ

«Բուշն ընդդեմ Գորի» գործը դեռ ջուր ունի քաշելու

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի գերագույն դատարանը երկուշաբթի օրը բոլոր ակնկալիքներին հակառակ այդպես էլ որոշում չի կայացրել այն գործի առթիվ, որը կոչվում է «Բուշն ընդդեմ Գորի» եւ կարող է պարզել երկրի 43-րդ նախագահի անունը: Ինը դատավորներ դռնփակ խորհրդակցել են մինչեւ ուշ երեկո, բայց ոչ մի վճիռ չեն կայացրել, եւ թե այն երբ կհայտարարվի, առայժմ հայտնի չէ:

Մինչեւ կեսօր նրանք լսել էին հանրապետականների եւ դեմոկրատների իրավաբաններին, իսկ այնուհետեւ տարածել նիստի ձայնագրությունը, որն անհապաղ եթեր էր արձակվել առաջատար հեռուստաընկերությունների կողմից: Դատարանի դահլիճում հեռուստանկարահանումն արգելված էր: Այդ ընթացքում Կապիտոլիումի բլրին գտնվող նրա շենքի մուտքի մոտ աղմկալի ցույցեր

էին անցկացնում ինչպես Տեխասի նահանգապետ Ջորջ Բուշ-կրտսերի, այնպես էլ ԱՄՆ-ի փոխնախագահ Ալբերտ Գորի կողմնակիցները:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, դեմոկրատները խոստովանում են, որ եթե «ձեռքով» վերահաշվումը մերժեն իրենց, ապա Գորի համար դա կնշանակի «ուղղու վերջ», եւ նա ստիպված կլինի ընդունել իր պարտությունը:

ԱԶԳ **ընթացիկ**

ԱՐՑԱԽ

Բազմազավակության խթանումը՝ հայի հասկանիշ

ԼՂՀ կառավարության 1999 թ. հոկտեմբերի 5-ի թիվ 97 որոշմամբ, պետական բյուջեի միջոցների հաշվին, ընտանիքներում ծնված յուրաքանչյուր երրորդ եւ հաջորդ երեխայի անվամբ բացված են նպատակային ժամկետային ավանդներ 700-3000 դոլարի համարժեք չափերով՝ ըստ երեխաների թվաքանակի: Դրա նպատակն է հանրապետությունում խթանել ծնելիությունն ու բազմազավակությունը, բարձրացնել բազմազավակ ընտանիքների բարեկեցությունը եւ նպաստել աճող սերնդի նյութական ապահովությանը:

Ավանդների ամենամյա տոկոսները վճարվում են ծնողներին պարբերաբար եւ կուտակվում մինչեւ երեխայի 18 տարին լրանալը: Բացի այդ, ընտանիքներում չորրորդ եւ հաջորդ երեխայի ծնվելու դեպքում ընտանիքի բոլոր դպրոց հաճախող երեխաներին տրամադրվում է գրքերի վարձակալության փոխհատուցում: Շրջաններում բնակվող հինգ եւ ավելի մինչեւ 18 տարեկան երեխաներ ունեցող ընտանիքներին տրամադրվում է դրամական փոխհատուցում մեկ երեխայի հաշվով ամսական 60 կՎտ. ժ էլեկտրաէներգիայի գնի չափով: Յոթ եւ ավելի մինչեւ 18 տարեկան երեխաներ ունեցող ընտանիքներին հատկացվում է բնակելի տուն, իսկ յուրաքանչյուր տասներորդ եւ հաջորդ երեխայի ծնվելու դեպքում ընտանիքին հատկացվում է «Նիվա» կամ «ՈւԱԶ» ավտոմեքենա:

Համաձայն ԼՂՀ սոցապնախարարության՝ կառավարության վերոհիշյալ որոշման կատարման արդյունքների մասին տեղեկանքի, 2000 թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ընդհանուր բացված ավանդների չափը կազմել է 532.500 ԱՄՆ դոլար: Քանի որ բազմազավակության խթանման միջոցառումներ ԼՂՀ-ում իրականացվում են 1997 թ. դեկտեմբերից (ըստ ԼՂՀ կառավարության 23.12.97 թ. թիվ 203 որոշման 1000-ական դոլար ավանդ է տրամադրվում ընտանիքի չորրորդ եւ հաջորդ ծնված երեխային), ուստի սոցապնախարարությունը տեղեկանքի մեջ ներառել է նաեւ 1998 թվականը: Տեղեկանքից պարզվում է, որ նախանցյալ տարի ընդհանուր բացված ավանդների չափը եղել է ընդամենը 112 հազար դոլար: Խթանման միջոցների այս թվանը վկայում է, որ ԼՂՀ կառավարությունը պետբյուջեի աղքատության պարագայում անգամ ռազմավարական կարեւոր նշանակություն է տալիս ծնելիությանը:

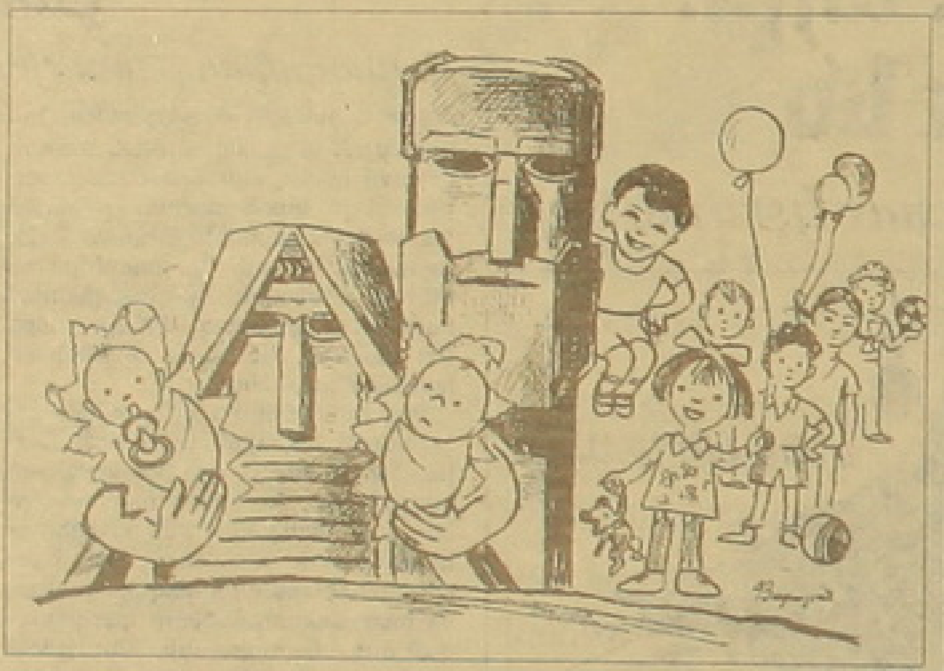

Սոցապնախարարության տվյալներով, 2000 թ. դեկտեմբերից նախատեսվում են բացել եւս 65 երեխաների անվամբ նպատակային ժամկետային ավանդային հաշիվներ:

Ի կատարումն կառավարության որոշման, բազմազավակ ընտանիքների երեխաներին (ըստ դասարանների) ուսումնական տարվա համար տրամադրվել է գրքերի վարձակալության փոխհատուցում 538.420 դրամի չափով 94 ընտանիքների հաշվարկով: Իսկ էլեկտրաէներգիայի փոխհատուցումը նմանակարգ 206 ընտանիքի համար կազմել է 9 մլն 968 հազար դրամ:

Հանրապետության շրջաններում բնակվող յոթ եւ ավելի մինչեւ 18 տարեկան երեխաներ ունեցող 16 ընտանիքների համար մեկ տարվա ընթացքում պետք է կառուցվեն տիպային նախագծով բնակելի տներ: Այդ աշխատանքներն արդեն սկսված են:

Կառավարության վերոհիշյալ որոշման շրջանակներում, ընթացիկ տարվա ապրիլ ամսին, տասներորդ երեխայի ծնվելու կապակցությամբ մեկ ընտանիքի տրամադրվել է «ՈւԱԶ» մեքենա:

Ընդհանուր առմամբ 2000 թ. ԼՂՀ-ում վերոհիշյալ միջոցառումների իրականացման համար հանրապետության բյուջեից ծախսվել է 420 մլն դրամ:

Բազմազավակության առումով Արցախը միշտ էլ օրինակելի ավանդույթներ ունեցել է: Պատշաճը հատուցելով ԼՂՀ կառավարության նման ձեռնարկումներին, նշենք, որ բազմազավակ ընտանիքներին նյութապես սատարելը պետք է դառնա հայի կարեւորագույն հատկանիշը: Անհատական բարեգործությունը եւս կոնկրետ ընտանիքի, բնավ կորած լավություն չէ: Քանզի այդ ընտանիքում մեծացած զավակը վաղն ավելին կփոխհատուցի եթե ոչ տվյալ անհատ բարեգործին, ապա մեր ազգին ընդհանրապես:

Ձեռներեց ու կարողունակ անհատների համար սա, թերեւս, խորհրդածության լավ թեմա է:

ՆԱՐԵՍ ԱՐՇԱԿՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Շուտով դեղերն էլ կդառնան անհասանելի

Սկիզբը էջ 1

Ներկրվող դեղորայքի վրա 20 տոկոս ԱԱՀ կիրառելուն դեմ են նաեւ ԱԺ-ի սոցիալական, առողջապահության եւ բնության պահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նաեւ ենթահանձնաժողովների անդամները: Մի պահ եկեք պատկերացնենք, ասում են նրանք, թե ինչ կլինի այն հիվանդանոցների եւ բուժսպասարկման ոլորտների հետ, որոնք իրականացնում են պետպատվերով բուժումն ու բուժօգնությունը: Դեղերի ինքնարժեքի բարձրացումը ինչպե՞ս եւ ո՞ւմ կողմից է հատուցվելու եւ երբ 2001 թ. առաջարկված պետբյուջեի մուտքային մասում, որի մասին մեկ տող անգամ չկա եւ չի նախատեսված, դեռեւս չի մշակված «դեղերի գնագոյացման հայեցակարգը», որը հնարավորություն կտար պետպատվերով սպասարկվող հիվանդանոցներում դեղորայքի գների տարբերության բացակայությանը:

ԱԺ պատգամավոր Տարոն Սահակյանի կարծիքով. «Ե՞րբ են նման միջոցառումներ անում, երբ ունես տեղական արտադրություն եւ այն պաշտպանում է ներքին շուկային թե որակով, թե քանակով, թե տեսականիով եւ այլն: Այդ պայմաններում հարց է առաջանում. մենք շուկայում որակյալ դեղորայք կունենա՞նք, թե՞ ոչ, այլ մեխանիկորեն դեղերի գների թանկացումը կհարվածի սպառողի գրպանին»: Եթե հաշվի առնենք, որ 1998 թ. դեղերի ապրանքաշրջանառությունը կազմել է 12 մլն ԱՄՆ դոլար, ապա 1999-ին այդ ցուցանիշը ընկել է մինչեւ 8 մլն դոլար, իսկ 2000-ին սպասվում է 6,5 մլն դոլար: Ավելացնելով մի նոր հարկատեսակ, ժողովրդի մի ստվար խավ դուրս կմնա դեղորայքային օգնության բնագավառից:

Հայկական դեղագործական ասոցիացիայի փոխնախագահ, «Արֆարմացիա» ֆիրմայի գլխավոր տնօրեն Մարգարիտա Վարդանյանի կարծիքով, «արդեն լուրեր են պտտվում դեղագործների շրջանում, որ այդ հարկատեսակը մտցնելը կատարվում է հատուկ նպատակով, որպեսզի ծնվի կամ արդեն ծնված մոնոպոլիստ դեղագործական ֆիրման ճնշի մյուս ֆիրմաներին իր դեմպինգային գներով: ԱԱՀ-ի դեպքում որոշ ֆիրմաներ խիստ արտոնված իրավունքներ են ստանում (ունեն «տանիքներ») ու առանց մաքսասան են ներմուծում դեղորայքը եւ եթե հիմա նրանք մեր նկատմամբ ունեն շահութահարկի, եկամտահարկի, կենսաթոշակային ֆոնդի հարկի առավելություն, եւ այն գումարները, որոնք մենք պետբյուջե ենք վճարում (մինչդեռ նրանք ուղղում են իրենց ֆիրմայի զարգացմանը եւ անձնական հարստացմանը), ապա այդ ցանկում կավելանա եւս մեկ հարկատեսակ, ԱԱՀ-ն, որի արդյունքում մեխանիկորեն կբարձրանան դեղորայքի գները ոչ թե 20, ինչպես նշվում է, այլ մինչեւ 70 տոկոս, իսկ ստվերային դաշտում աշխատողները կունենան գերշահույթ, ժողովուրդն էլ՝ ավելի կթշվառանա»:

Կարծում ենք, առաջիկա օրերին ԱԺ-ի պատգամավորները լրջորեն կմտածեն առաջարկվող այս հարցին եւ ճիշտ կկողմնորոշվեն այս հարկատեսակը մտցնելու կամ չմտցնելու հարցում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Արտահերթ նստաշրջան՝ հարկային ուղղվածությամբ

Կառավարության առաջարկով հանրապետության նախագահը, ելնելով սահմանադրական իր իրավունքներից, հրավիրել է Ազգային ժողովի արտահերթ նստաշրջան: Կառավարությունը խորհրդարանին է ներկայացրել 15 օրենսդրական նախաձեռնություններից կազմված մի փաթեթ, որն առնչվում է հարկային ոլորտին: Ներկայացված նախագծերից առաջնային կարեւորի է համարել եկամտահարկի մասին օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին օրինագիծը: Առաջարկվող փոփոխությունները տնտեսական դաշտը ստվերայնությունից ազատելու նպատակ են հետապնդելու: Նախագծով իջեցվելու են եկամտահարկի դրույքաչափերը: Ինչպես ներկայացնում է ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը. «11 տոկոսը 10 է դարձել, 20-ը՝ 15: Ինձ թվում է՝ լավ իջեցումներ են, հույս ունենք, որ այս տարի մոտեցումն աշխատի եւ հարկի իջեցմամբ ինչ-որ բան ստվերից ներգրավվի հարկման դաշտ, մյուս տարի եւս պատրաստ ենք թեթեւացման գնալ, բայց միայն այս տարվա արդյունքներով»: Այսօր ԱԺ-ն անցնում է ներկայացված նախագծերի քննարկմանը՝ հետաձգելով ժամանակացույցի համաձայն ընթացքի մեջ գտնվող ԱԺ մշտական հանձնաժողովների համատեղ քննարկումները բյուջեի նախագծի շուրջ:

ԳՈՌ ՄԵՐՈՒԺԱՆՅԱՆ

Գիտությունն ու կրթությունը չեն զարգանալու, այլ... պահպանվելու են

Սկիզբը էջ 1

Գրեթե նույն վիճակն է նաեւ գիտության ասպարեզում, որին կառավարությունը կարող է օգնել, ըստ նախագծի, 2,7 մլրդ դրամով: Կրթությանը հասնում է 28 մլրդ դրամ, ընդ որում, ինչպես ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը բացատրեց, ուսուցիչների միջին աշխատավարձը նախորդ տարվա 12 հազար 616 դրամից հասցվել է 12 հազար 750 դրամի: Դա նշանակում է, որ դեռեւս երկու տարի առաջ արված հավաստիացումները, թե ուսուցիչների աշխատավարձերը գալիք 4 տարվա ընթացքում 30 տոկոսով պետք է ավելացվեն, համենայն դեպս եկող տարվա հետ ոչ մի կապ չունեն:

Կրթության եւ գիտության նախարար Էդուարդ Ղազարյանը խնդրում էր կառավարությանը հավելյալ գոնե 30 մլն դրամ եւս տրամադրել՝ բուհերում պրակտիկ աշխատանքներն իրականացնելու նպատակով: Գումարներ, սակայն, հազիվ թե գտնվեն: Կարճ ասած, այստեղ եւս գոյատեւման խնդիր է դրված:

«Դարդս լացեք, սարի սմբուլ» պատկերավոր արտահայտությամբ տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչության պետ Էդվարդ Միլիտոնյանն իր ղեկավարած ոլորտը, մեղմ ասած, անմխիթար գնահատեց: Նախորդ տարվա այս ուղղությամբ կառավարության կատարողականը հեռուստառադիոյի ոլորտում 80 տոկոս է կազմում, իսկ գրահրատարակչությանը՝ 30: Ինչպիսին կլինի հաջորդ տարվանը՝ ցույց կտա ապագան, սակայն այն փաստը, որ հատկացված 2 մլրդ 167 մլն դրամից 1 մլրդ 443 մլն-ը ուղղված է կապի համակարգի ծախսային մասը ապահովելուն, իսկ պետական հրատարակչությանը հատկացված է միայն 718 մլն դրամ, որն էլ ցույց է տալիս, որ վարչության առջեւ ծանրագույն տարի է կանգնած:

Ինչպես հայտնի է հոկտեմբեր ամսին ԱԺ-ն ընդունեց «Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին» օրենքը, որով նախատեսվում էր Ազգային հեռուստատեսությունն ու ռադիոն վերածել հանրայինի, իսկ նրանց գործունեությունը կարգավորելու համար ստեղծվելու է խորհուրդ՝ պետական ֆինանսավորմամբ: Օրենքով պետությունը պարտավորվում է վճարել հեռարձակվող 12 ժամ հաղորդումների համար, մինչդեռ բյուջեով նախատեսվում է հատկացումներ ընդամենը 7,5 ժամվա դիմաց: Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը փաստը հետեւյալ կերպ բացատրեց. «Օրենքն ասում է, որ խորհրդին ներկայացրած բյուջեն քննարկվում է կառավարությունում, այնուհետեւ մտնում է «Բյուջեի մասին» օրենք: Այդ բյուջեն չենք ստացել պարզ պատճառով, որ խորհուրդը դեռ ստեղծված չէ: Այնուամենայնիվ, որոշ գումարներ նախատեսված են: Գրված է հիմնականը 12 ժամ: Կնշտենք, եթե այդ հիմնականը ամբողջի իմաստ ունի, այլ ելքեր կգտնենք»: Հիշեցնենք, որ օրենքը նախագահի կողմից ստորագրվել է նոյեմբերի 9-ին, այն նույն ժամանակահատվածում, երբ կառավարությունը ԱԺ-ից ետ էր վերցրել բյուջեի նախագիծը: Այս ընթացքում կարելի էր խորհրդի հիմքը ստեղծել, որն էլ կարող էր ներկայացնել պահանջվող բյուջեն:

Ամեն դեպքում վերոհիշյալ ոլորտները զարգացնելու միտումներն անորոշ են, ինչ հավանական: Սակայն, դրական է, որ ներկայացվում է այն, ինչին կառավարությունն այսօր պատրաստ է: Այդ կարծիքին է նաեւ ԱԺ գիտության, կրթության, մշակույթի հարցերով մշտական հանձնաժողովի նախագահ Շավարշ Քոչարյանը. «Ընդհանուր վերաբերմունքն այն է, որ այս ոլորտում խորը կուտակված խնդիրներ կան, որոնք այս պայմաններում հիմնականում անլուծելի են: Մենք սահմանափակված ենք և՛ բյուջեով, և՛ այս պետությունով, որտեղ չկա տնտեսություն: Ինչպիսին տրամադրվող գումարներն են, այնպիսի խնդիրներ էլ լուծելու ենք: Չենք կարող մեծ խնդիրներ լուծել, երբ գումարները փոքր են: Երբ ավելացումները եկամտային մասով են լինելու, անպայման հարկահավաքի հաշվին են լինելու, իսկ դա նշանակում է, որ դու քո ապագան ես կործանում»:

Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարն առավել լավատեսորեն է տրամադրված, ըստ նրա, ոլորտներին հատկացվող գումարները պետք է նպատակային լինեն, որի պարագայում միայն հնարավոր կլինի խոսել զարգացումների մասին. «2001 թ. բյուջեն ծախսային մասով ավելի լիք է, քան անցնող տարվանը: Այս ոլորտի ծախսերն աշխատել ենք թողնել ոչ միայն նույն մակարդակին, այլեւ սոցիալական վճարների առումով աճ է արձանագրվում: Կա հարց ավելացնել եկամտային մասը, սակայն այդ դեպքում ծանրությունը զգում ենք տնտեսության վրա եւ կտրում այն ճյուղը, որի վրա նստած ենք եւ չգիտենք հավաքելո՞ւ ենք դրանք, թե՞ ոչ»: Հետաքրքիրն այն է, որ ոլորտի զարգացումների մասին կառավարության մյուս ներկայացուցիչները ոչինչ չխոսեցին, սակայն չբողոքեցին էլ, ինչը թույլ է տալիս կարծել, որ իրավիճակի եւ նախատեսված գումարները նպատակային օգտագործելու շուրջ ընդհանուր մոտեցում կա: Ամեն ինչ պարզ կդառնա խորհրդարանի դահլիճում, քանի որ բյուջեի ընդունումը կամ չընդունումը շատ ավելի քաղաքական խնդիր է:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ժ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն /հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Մոտ մեկ շաբաթ առաջ շուկայում 12-13 տոկոսով բարձրացան կոնֆետեղենի, մասնավորապես շոկոլադի գները: Սովորաբար նախատոնական պատրաստությունների մեջ գտնվող բնակչությունը ակնկալում է ամանորյա զեղչեր ու գների իջեցում (ինչպես դա նկատելի է, օրինակ, էլեկտրատեխնիկական եւ կենցաղային իրերի պարագայում), սակայն յական մեխանիզմներով պատճառաբանեց նաեւ «Գրանդ Քենդիի» գործադիր տնօրեն Արմինե Հովհաննիսյանը «ԳՔ» արտադրանքի գների բարձրացումը: **«Ազգին»** ներկայացրած նրա տվյալներով, հոկտեմբեր ամսին արտադրանքի իրացումը սեպտեմբերի համեմատ երկու անգամ աճել է, նույնը տեղի ունեցավ նաեւ նոյեմբեր-դեկտեմբերին, եւ մոտ 4 անգամ ավելի իրացման արդյունշահույթ՝ 1 կգ-ի մեջ մոտ 400 դրամ, իսկ արտադրողը աշխատում էր վնասով կամ զրոյական մակարդակով: «Ինչո՞ւ թողնեինք առեւտրականին 400 դրամը, երբ որ մենք նույնիսկ 100 դրամի եկամուտ էլ չունեինք», հարցրեց «ԳՔ» գործադիր տնօրենը:

«Մենք այս տարվա հունվարին շուկա մտանք, եթե չասենք վնասով, ապա՝ զրոյական գներով, այսինքն, առանց եկամտի, որովհետեւ դա մենաթանկ շոկոլադի դեպքում) սահմաններում: Շուկայում, բնականաբար, ավելի բարձր գներ են սահմանվել: Այսպես, եթե նոյեմբերի 30-ին 1 կգ կարամելի գինը սահմանված էր 665 դրամ, շոկոլադե կոնֆետի տուփինը՝ 1870 դրամ, վաֆլիե ու կրեմային շոկոլադինը՝ 2060 դրամ, ապա դեկտեմբերի 8-ին, համապատասխանաբար 660, 1950 եւ 2350: Ինչ վերաբերում է մոսկովյան

Ինչո՞ւ Ամանորի նախօրեին թանկացավ կոնֆետեղենը

«Գրանդ Քենդին» դժգոհում է առեւտրականների սահմանած բարձր գներից, առեւտրականները՝ «Գրանդ Քենդիի»

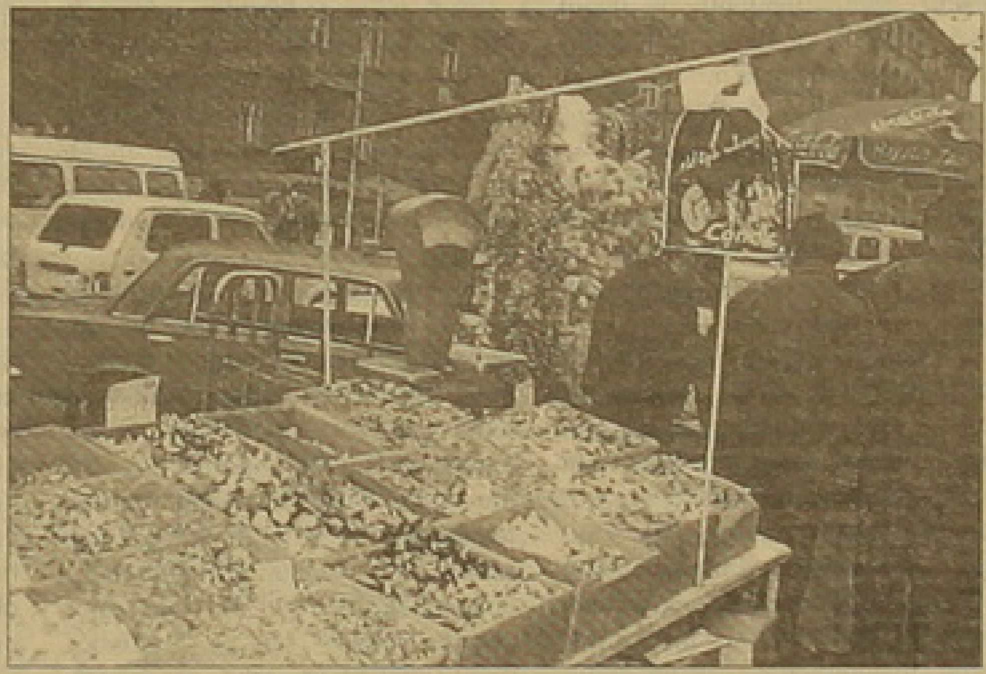

քաղցրեղենի դեպքում տեղի ունեցավ հակառակը, եւ Ամանորի նախօրեին «հաճելի անակնկալ» մատուցվեց բնակչությանը: Շուկաներում առեւտրականների հետ զրույցից պարզեցինք, որ եթե «Գրանդ Քենդիի» արտադրանքի գները բարձրացվել են գործարանի կողմից, ապա մոսկովյան շոկոլադի ու կարամելի գները արհեստականորեն բարձրացրել են հենց իրենք առեւտրականները, փորձելով պահպանել տեղական եւ մոսկովյան քաղցրեղենի միջեւ եղած գնային տարբերության համամասնությունը (որը, սովորաբար, ասենք, շոկոլադի պարագայում մոտ 700-800 դրամ է): Այսպես, եթե մոտ մեկ շաբաթ առաջ 1 կգ բարձրակարգ մոսկովյան շոկոլադը (վաֆլիով կամ կրեմային) վաճառվում էր կգ-ը մոտ 2500 դրամով, ապա այս օրերին՝ 3000-3200 դրամով, փոխարենը այդ գնով վաճառվում են «Գրանդ Քենդիի» նույն կարգի շոկոլադները, որոնք նախկինում վաճառվում էին միջինը 2200 դրամով: Աննշան չափով բարձրացել են նաեւ «ԳՔ» կարամելի ու շոկոլադի ընտրանիի «բոմբոներկաների» գները: Գների բարձրացման պարագայում, սակայն, ինչպես պարզեցինք մի քանի մարդաշատ շուկաներում, իրացումը չի պակասել, ընդհակառակը, օրեցօր ավելանում է: Առեւտրականների պնդմամբ, դա կշարունակվի մինչեւ հունվարի 20-ը:

Ընդհանրապես, նոյեմբերի 20-ից դեկտեմբերի 20-ը համարվում է ամանորյա գնումների ամենաեռուն շրջանը, եւ շուկայում որեւէ ապրանքի դեֆիցիտ, շուկայի օրենքով, հանգեցնում է գների որոշակի աճի: Առաջարկի ու պահանջարկի շուկայում, «ԳՔ»-ի հաշվարկներով, ներկայումս տեղական կարամելը գրավել է շուկայի 60-70 տոկոսը, իսկ շոկոլադը՝ 40-50: «Մենք պարզապես չենք հասցնում շուկային», դժգոհեց տիկին Հովհաննիսյանը, միաժամանակ կատակելով՝ «կուզեինք մինչեւ դեկտեմբեր լինեին»: Ըստ նրա, գործարանն ունի թղթե (այսպես կոչված «նոսիկ») փաթեթների 4 հոսքագիծ, որոնք աշխատում են գիշեր-ցերեկ, բայց էլի չեն հասցնում օրական 2-3 տոննա շոկոլադ «կլանող» շուկային: Այս բացատրության հետ մեկտեղ «ԳՔ» գործադիր տնօրենն ուներ գների բարձրացման եւս երկու կարեւոր պատճառաբանություն. առաջին՝ նախատոնական ամիսներին բարձրանում են քաղցրեղենի հումքի գները եւ հետեւաբար արտադրանքի ինքնարժեքը, եւ երկրորդ՝ շուկայի մեծ պահանջարկի պայմաններում ստացվում էր այնպես, որ իրացնողը ստանում էր գերսկիզբն էր, ունեինք բազմաթիվ մրցակիցներ, եւ ժողովուրդը մեր արտադրանքի համուհոտին պիտի կարողանար ծանոթանալ», ասաց Ա. Հովհաննիսյանը: Նրա հավաստմամբ, հունվարին սահմանված գները համարյա ինքնարժեքին մոտ էին եւ հաշվարկված էին այն ժամանակվա հումքի գներից ելնելով: Մինչդեռ հունվարից սկսած շաքարի (որը քաղցրեղենի հումքի 60 տոկոսն է կազմում) միջազգային գները աճել են մոտ երկու անգամ. ըստ Լոնդոնի բորսայի, կգ-ը 21 ցենտից հասել է մինչեւ 42 ցենտի: Նախատոնական օրերին բարձրացել են նաեւ քաղցրեղենի մյուս կարեւոր բաղադրիչների՝ ընկույզի, կաղինի, գետնանուշի, չրի գները: Հումքի գների աճի այդ պայմաններում, ըստ «ԳՔ» գործադիր տնօրենի, սահմանվել է գների հնարավորինս նվազագույն բարձրացում՝ 1 կգ-ի մեջ 50-ից (կարամելի դեպքում) մինչեւ մոտ 200 դրամի (ականֆետեղենի գներին, ապա, տիկին Հովհաննիսյանի կարծիքով, հայկական շուկայում դրանք կասկածելիորեն ցածր են, համարյա գործարանային գներին մոտ («Красный Октябрь»-ի գործարանային գները եւս շաքարի բարձրացման պատճառով բավականին բարձրացել են), ինչն ուղղակի անհնար է, եւ տեղական արտադրողին մնում է ենթադրել, որ ռուսական քաղցրեղենը կամ մաքսանենգ ճանապարհով է ներկրվում Հայաստան կամ էլ՝ ուղղակի «իրենք չեն»: Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե ինչո՞ւ է դադարեցվել հայկական քաղցրեղենի արտահանումը Մոսկվա, տեղեկացվեց, որ ռուսական շուկան ինքը մեծ խնդիր ունի ուկրաինական հրուշակագործների հետ: Ուկրաինայի իր արտադրողի նկատմամբ, բավականին լիբերալ քաղաքականության արդյունքում այսօր ուկրաինական քաղցրեղենը, մասնավորապես կարամելը, ողողել է ռուսական շուկան: Արդյունքում այս տարի մոտ 14 տոկոսով ընկել է նույնիսկ ռուսական հրուշակեղենի այնպիսի գերհսկայի արտադրանքի իրացումը (մոտ 14 տոկոս), ինչպիսին «Красный Октябрь»-ն է: Ռուսական խոշոր հրուշակագործները բաց նամակով վերջերս դիմել են ՌԴ վարչապետ Կասյանովին՝ ուկրաինական դեմպինգի դեմ համապատասխան միջոցներ ձեռք առնելու պահանջով: Ա. Հովհաննիսյանը տեղեկացրեց, որ «ԳՔ»-ի արտադրանքն արդեն արտահանվում է Վրաստան, հունվարից նաեւ Իրան: Աշխատանքներ են տարվում Չինաստանի ու Միջին Ասիայի երկրների շուկաներ դուրս գալու ուղղությամբ:

ԳԱՅԱՆԵ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ

Շաքարի եւս մեկ գործարան

Այս անգամ Սպիտակում եւ ամերիկյան մասնակցությամբ

Մինչեւ 1988-ի ավերիչ երկրաշարժը Սպիտակի շաքարի գործարանը գործում էր տարեկան 25-30 հազար տոննա արտադրողականությամբ: Երկրաշարժից հետո որոշվեց գործարանը չվերականգնել: Հիմնավորումն այն էր, որ հումքային բազան փոքր է: Անցած տարիների ընթացքում Հայաստանի շաքարի պահանջարկը բավարարվում էր ներկրվող ծավալների հաշվին: Ժամանակն, ի վերջո, ապացուցեց տեղական արտադրության անտեսման անհեռանկար եւ վնասակար լինելը: Վերջին 1-2 տարվա ընթացքում գործարար շրջանակներում եւ կառավարությունում շրջանառության մեջ դրվեց շաքարի սեփական արտադրության ստեղծման գաղափարը: Այդ գաղափարի իրականացման սկիզբը դրվեց այս տարի Շիրակում: Այստեղ նախատեսվում է կառուցել շաքարի գործարան, որն արդեն 2002 թ. կտա առաջին արտադրանքը: Սակայն դա նման արտադրություն ստեղծելու միակ նախաձեռնությունը չէ:

Հայաստանում շաքարի արտադրության ստեղծման հնարավորություններն ուսումնասիրել է նաեւ ամերիկյան Sehaffer International ընկերությունը: Շուրջ 2 տարի տեւած ուսումնասիրման փուլն ավարտվել է: Այժմ ամփոփվում են նախնական արդյունքները: Ի՞նչ է նախատեսվում ըստ այդ արդյունքների: Գործարանը կառուցվելու է Սպիտակում՝ նախկին գործարանի բազայի վրա: Այստեղ առկա են շաքարի արտադրության ավանդույթները, կան հմուտ մասնագետներ: Շինարարական աշխատանքներն ամենայն հավանականությամբ կսկսվեն 2001 թ. հունիսին: Կներդրվի մոտ 40 մլն դոլար եւ կստեղծվի շուրջ 500 աշխատատեղ՝ չհաշված սպասարկող անձնակազմը: Թե ինչպիսի նշանակություն կունենա Սպիտակի համար այդքան աշխատատեղերի բացումը, անիմաստ է խոսել: Բնական է, որ շաքարի գործարանի հումքը նույնպես պետք է ստեղծվի տեղում, որը նշանակում է նաեւ զբաղվածության աճ գյուղատնտեսության մեջ: Պայմանագրեր կկնքվեն գյուղացիական տնտեսությունների հետ, որոնց սկզբունքներն առայժմ չեն հրապարակվում, որպեսզի մտահղացումը չյուրացվի մրցակիցների կողմից: Գործարանի շինարարությունը, հավանաբար, կտեւի մեկ տարի: Այժմ կարգավորվում են արտադրության կազմակերպմանն առնչվող հարցեր (ջրամատակարարում, էներգամատակարարում եւ այլն):

Ամերիկյան ընկերության ներկայացուցիչները եւ Հայաստանի նրանց գործընկեր «Հայկոոպը» դեռեւս չեն կողմնորոշվել արժեթղթերի բաժանման շուրջ: Սակայն այս հարցը փոխադարձ պայմանավորվածությամբ հետագայում կորոշվի: Ինչ վերաբերում է օրենսդրական դաշտին եւ երկրի ներքաղաքական կացությանը, ամերիկացիների կարծիքով, այստեղ մտահոգություն չկա: Նրանք գոհ են մեր օրենքներից, իսկ իշխանության վերին օղակների հաճախակի փոփոխությունները նրանց գործունեության վրա չեն ազդում: Ինչեւէ: Այսպիսի նախաձեռնությունները միանշանակ ողջունելի կարելի է համարել, եթե դրանք իսկապես լուրջ նպատակով են արվում, եւ խոսքն ու գործը միմյանցից չեն տարբերվում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՊԵՏԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

Մաքսանենգ մուշտակներ, սիգարետ, կրակայրիչներ եւ նույնիսկ ծաղիկ

Դեկտեմբերի 10-ին ՀՀ պետական եկամուտների նախարարության մաքսանենգության դեմ պայքարի վարչության աշխատակիցները Պեկին-Երեւան չվերթի ուղեւոր Սուրեն Մարտիկյանի ուղեբեռից հայտնաբերել են բնական մորթուց 50 մուշտակ, որոնց մասին ուղեւորը ոչ մի նշում չէր արել լրացված մաքսային հայտարարագրում: Սուրեն Մարտիկյանը Չինաստանից ներկրած 150 կգ ուղեբեռը ձեւակերպել էր որպես արհեստական մորթուց կարված մուշտակներ, մինչդեռ դրա գերակշռող մասը՝ 107 կգ-ը, կազմել են հայտնաբերված թանկարժեք մուշտակները: Ապրանքն առգրավված է, կատարվում է հետաքննություն:

Դեկտեմբերի 9-ին «Բրաբիոն ֆլորա սերվիս» ընկերության լիազորված անձ Սիդա Բաղալյանը նույնպես փորձել է խուսափել մաքսային հսկողությունից, որը հաջողությամբ չի ավարտվել: Նրա ուղեբեռից հայտնաբերվել է Դուբայ-Երեւան չվերթով ներկրված եւ չհայտարարագրված վարդի, կակաչի եւ դեկորատիվ կանաչի խմբաքանակ:

Մաքսանենգության դեմ պայքարի վարչությունն առգրավել է նաեւ 4800 տուփ «Նաշա պրիմա», «Դանսկոյ տաբակ» եւ «Պրիմա» տեսակի սիգարետ, մոտ 6 տ սննդամթերք եւ 5000 կրակայրիչ, որոնք հիմնականում հայտնաբերվել են Բագրատաշենի մաքսակետը շրջանցող ճանապարհներին կամ մաքսային կանոնների խախտման դեպքերի բացահայտումից:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ապօրինի բռնագանձումը վերադարձված է

2000 թ. նոյեմբերի 20-ին իմ ծննդյան 70-ամյակը մայր հայրենիքում տոնելու եւ հարազատներիս այցելելու նպատակով ժամանեցի Հայաստան: Երկար տարիների բացակայությունից հետո առաջին անգամ էի հայրենիքում:

Երեւանի «Զվարթնոց» օդանավակայանի մաքսային աշխատակցի վերաբերմունքը եւ գումարի անօրինական բռնագանձումը հիասթափություն ու տխրություն պատճառեցին ինձ:

Հետագա օրերին այս տխուր փաստի մասին իմացավ ՀՀ պետեկամուտների նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը:

Այսօր ցանկանում եմ **«Ազգ»** թերթի միջոցով իմ խորին շնորհակալությունը հայտնել Անդրանիկ Մանուկյանին՝ նրա օպերատիվ, հետեւողական աշխատանքի համար, հայցել նրա ներողամտությունը մաքսային հիշյալ պաշտոնյայի նկատմամբ, քանզի մեղքի գիտակցումը մարդկային ամենամեծ առաքինություններից մեկն է:

Ինձ է վերադարձվել անօրինական ճանապարհով ինձանից բռնագանձված գումարը:

«Զվարթնոց» օդանավակայանից է սկսվում հայրենիքը. տանտիրոջ ընդունելությունից է կախված հյուրի տրամադրությունը: Կարծում եմ, որ Ա. Մանուկյանի նմանատիպ գործունեությունը կարժանանա մեր բազում հայրենակիցների հավանությանը, ովքեր ցանկանում են այցելել մայր հայրենիք:

Հավատացնում եմ ու կարծում, որ Ա. Մանուկյան-պաշտոնյաների նմանատիպ աշխատանքի շնորհիվ գուցե թե արտագաղթի ուղիները փոխարինվեն տուն բերող ճամփաներով, գուցե թե հեռվում հայրենիքը տեսնող մյուս գույներն աստիճանաբար փոխարինվեն լույսի առկայծումներով:

ՄԱՐԻ ՏԱԳՈՐԵԱՆ
ԱՄՆ, Ֆիլադելֆիա

ԱԶԳ

Սփյուռքահայ մամուլ

Թուրքիայի անսանձելի ահաբեկչությունը

Տեղի տալով թուրք-իսրայելական միացյալ ճնշումներին նախագահ Քլինթոնն անձամբ միջամտեց դադարեցնելու ամերիկյան Կոնգրեսում Հայկական ցեղասպանության ճանաչման օրինագծի անցկացումը՝ անսահման ցասում եւ զայրույթ առաջացնելով հայկական համայնքներում:

Դա առաջին հերթին ցավալի հարված էր Միացյալ Նահանգներում հայերի ունեցած պաշտած քաղաքական հեղինակությանը: Այդ անամոք միջամտությունը պետք է որպես մարտահրավեր ծառայի էլ ավելի քաղաքականացնելու հայկական համայնքը, որպեսզի առաջիկայում ցանկացած վարչակարգ զգուշանա նման քայլից:

Նախագահ Քլինթոնի միջամտությունը նաեւ մի ավելորդ անգամ բացահայտում է Մ. Նահանգների արտաքին քաղաքականությունը, որը համակված է երկդիմությամբ եւ կեղծավորությամբ: Մ. Նահանգները Հարավսլավիայում պատերազմեց ենթադրաբար (ինչպես հայտարարվում էր) ցեղասպանության առաջն առնելու, իսկ Իրաքում փոքրամասնության իրավունքները պաշտպանելու համար: Մինչդեռ Թուրքիան եղել եւ մնում է ցարդ փոքրամասնությունների զանգվածային ոչնչացումն իրականացնող երկիր, այն էլ՝ ճակատագրի հեգնանքով ամերիկյան զենքի օժանդակությամբ:

Հայերի իրավացի զայրույթը երկար չտեւեց, քանի որ եվրոպական մայրցամաքում ընդունված մի շարք իրարահաջորդ որոշումները թուրք առաջնորդներին ցնցելուց բացի, նաեւ հասկանալ տվեցին աշխարհին, որ Եվրոպան Ամերիկա չէ եւ ունի բոլորովին տարբեր քաղաքական հարցեր իր օրակարգում: Այսպես, եվրոպական, ֆրանսիական եւ իտալական խորհրդարանները մեկը մյուսի ետեւից ճանաչեցին Հայկական ցեղասպանությունը: Իսկ այդ ամենի պսակը հանդիսացավ Հռոմի պապի հայտարարությունը նույն բովանդակությամբ:

Պաշտոնական Անկարան կատաղեց եւ սպառնաց բոլոր շահագրգիռ կողմերին, որ նման գործողություններն իրենց բացասական ազդեցությունը կունենան թուրք-եվրոպական հարաբերությունների վրա՝ առանց հաշվի առնելու, որ այդ սպառնալիքներն ի կատար ածելու դեպքում Թուրքիան ինքն իրեն էր մեկուսացնելու աշխարհից: Նախագահ Սեզերն իր ելույթում այսպես ամփոփեց թուրքական հակազդեցությունը. «Եվրախորհրդարանի ընդունած որոշման մեջ ընդգրկված են անբարենպաստ եւ անընդունելի գաղափարներ, օրինակ, այսպես կոչված հայերի ցեղասպանություն կամ քրդական հարցի լուծում, կամ էլ Կիպրոսից թուրքական զորքերի դուրսբերում»:

Իսկ ի՞նչը դրդեց Եվրոպայում նման ալիք առաջացնելուն: Անշուշտ, Ցեղասպանությունը ՀՀ արտաքին քաղաքականության օրակարգային հարց դարձնելու նախագահ Քոչարյանի որոշումն ունեցավ իր դրական դերը, բայց նաեւ Եվրոպայում հայկական քաղաքական խմբակցությունների դերն էր վճռորոշ:

Ընդունված որոշումների քննարկումները երկու փաստ են բացահայտում մեզ համար.

ա) Հայկական ցեղասպանության ճանաչումը միակ հարցը չէ, որ Թուրքիային բաժանում է Եվրոպայից: Կան մի շարք այլ հարցեր, որոնք Թուրքիան պարտավոր է դիմակայել նախքան եվրամիություն ընդունվելը: Ստրասբուրգում ընդունված Մորիլոյան զեկուցագիրը նշում է, որ «անդամակցության բանակցությունները չեն կարող սկսվել մինչեւ Թուրքիան չկատարի Կոպենհագենում եվրախորհրդի առաջ քաշած պահանջները»: Բացի ցեղասպանության ընդունումից, այդ պահանջներում ընդգրկված են նաեւ քուրդ փոքրամասնության իրավունքի ճանաչումը, 1923 թ. Լոզանի դաշնագրի դրույթների ընդունումը, որոնք ցարդ ոտնահարվել են Թուրքիայի կողմից, թուրք օկուպացիոն ուժերի դուրսբերումը Կիպրոսից, թուրքական բանտերում կտտանքների վերացումը եւ թուրք զինվորականության անջատումը քաղաքացիական կառավարման մարմիններից: Թուրք զինվորականությունը, որը ժողովրդավարություն հասկացությունը էվֆեմիզմ է համարում, քանիցս ցուցադրել է, որ երկրի իսկական իշխանությունն ինքն է իրականացնում: Ավելորդ է խոսել ընտրությունների ֆարսի մասին:

բ) Չնայած եվրոպական որոշումները համընկնում են հայկական շահերի հետ, դրանք, այնուամենայնիվ, ինքնանպատակ են: Դարեր շարունակ եվրոպական իշխանությունները ու Ռուսաստանը, քրիստոնեական փոքրամասնություններին պաշտպանելու պատրվակի ներքո, միջամտել են Թուրքիայի ներքին գործերին՝ հիմնականում առաջ տանելու իրենց սեփական քաղաքական նպատակները:

Նմանատիպ որոշումներ ընդունելով եվրոպական տերությունները հուսալորեն արտահայտում են իրենց ցանկությունը՝ Թուրքիային չընդգրկել եվրամիության մեջ, ինչպես Գերմանիայի նախկին կանցլեր Հելմուտ Շմիդտն է ասում՝ սոցիալական եւ տնտեսական նկատառումներով: Եվրոպան առայժմ պատրաստ չէ ընդունել Թուրքիային, քանի դեռ վերջինս իր արյունոտ ձեռքերով է փորձում մուտք գործել այդ ընտանիք: Մինչդեռ Թուրքիան համառորեն ցանկանում է եվրագործընկեր դառնալ՝ շարունակելով քրդերին սպանել, Կիպրոսի օկուպացումը պահել, քաղաքական այլախոհներին հետապնդել, իր հարեւաններին (Հունաստան, Հայաստան, Սիրիա, Իրաք եւ Իրան) ահաբեկել եւ Հայկական ցեղասպանությունը ժխտել:

Մենք պետք է իրատես լինենք եւ հասկանանք, որ Եվրոպան մասը մասին չի տա մեր զոհերի հարցում, մինչեւ դա չհամընկնի իր շահերին: Քաղաքականության մեջ միայն շահերի համընկնումն է գործում, եւ այսօր մենք այդ երեւույթին ենք ականատես լինում:

Նկատի առնենք, որ բոլոր որոշումներն էլ սահմանափակվում են Հայկական ցեղասպանության ճանաչմամբ միայն: Դատապարտման ոչ մի խոսք չկա: Խոսք չկա նաեւ ներկա թուրքական իշխանությունների պատասխանատվությունից ազատելու մասին: Եվրոպացիների ցանկությունն է լոկ Հայկական ցեղասպանության ճանաչումը Թուրքիայի կողմից եւ հայ-թուրքական երկխոսության կայացումը, որից, մեր կարծիքով, Թուրքիան ավելի է շահելու, քան Հայաստանը:

Թուրքիան, իր հերթին, վարում է երկգիծ քաղաքականություն: Պաշտոնական Անկարան մի կողմից սպառնալիքներ եւ զայրույթ է ժայթքում Եվրոպայի հասցեին, մյուս կողմից «սիրաշահելու» փորձնական քայլեր է անում: Թաներ Ակչամի եւ Հալիլ Բերքթայի հայտարարությունները չպետք է թերագնահատենք որպես ակադեմիական բնույթի խիզախ եւ սոսկ անձնական նախաձեռնություններ: Միամտություն կլիներ մտածել, որ նրանք թուրքական արտաքին քաղաքականությունից անկախ են գործում: Նրանց հայտարարությունների հիմքում ընկած են Եվրոպայի հանձնարարականներն ու պահանջները՝ ճանաչել Հայկական ցեղասպանության անժխտելի փաստը եւ մոռանալ հետագա քայլերի (ներողություն հայցել, նյութական փոխհատուցում եւ տարածքային զիջումներ կատարել) մասին:

Հենց մենք՝ հայերս էլ իմանանք խաղի կանոնները, արագ չենք ոգեւորվի եւ նույնքան արագ էլ չենք հիասթափվի, այլ առավել իրատեսական մոտեցում կցուցաբերենք մեր շուրջը ծավալվող դեպքերի նկատմամբ:

Եվրոպական ճնշումներն արժեքավոր են այնքանով, որ Թուրքիային առաջնորդեն բանակցությունների սեղան: Դրանից հետո միայն շահագրգիռ կողմերը կարող են միասնաբար ուղիներ որոնել եւ որոշել իրենց միջեւ գոյություն ունեցող առկախ հարցերը: Մինչ այդ օրը, սակայն, մենք պետք է համբերությամբ եւ առանց ավելորդ գրգռվածության սպասենք, որ թուրքական ահաբեկչությունը սանձվի:

ԵՐՎԱՆԴ ԱԶԱՏՅԱՆ
«Արմինիըն Միրըր Սփեքթեյթըր», Բոստոն

Պապկէ պսա՞կ, թէ՞ ամուսնալուծման հաստատագիր

85-ամեակ:

85-ամեակ՝ թուրքին յղացումով, թուրքին ծրագրումով եւ թուրքին ձեռքով հայ ժողովուրդին դէմ գործադրուած ցեղասպանութեան:

Եթէ խօսքի սով էր, տագնապը ինչ որ չափով փարատեցաւ: Եւ արդէն կարելի է մտածել 90-ամեակի, բայց աւելի ճիշդ՝ 100-ամեակի նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին, միշտ ի մտի ունենալով, որ 50-ամեակէն ասդին, խանդավառութիւնն ու կիրքը մեծ նահանջ արձանագրած են Մեծ Եղեռնի յուշահանդէսներուն հանդէպ:

Յարգանքով պիտի անդրադառնալ իրագործուածին: Պիտի յիշել թէ քանի՞ յուշարձաններ բարձրացան, քանի՞ յուշագիրներ տեղ հասան եւ քանի ճանաչումներ արձանագրուեցան: Եւ այս բոլորի արանքին քանի՞ զինական ելոյթներ տեղի ունեցան:

Բայց եւ պիտի անդրադառնալ եւ խօսիլ չիրագործուածին մասին: Չեղածին փաստը՝ կարմիր դաստակնիքով կը յայտնուի բոլոր իրագործումներու փաստաթուղթերուն վրայ:

Եւ այս՝ տխուր երեսն է Մեծ Եղեռնի բոլոր Ամեակներու պատմութեան:

Ու զուգահեռ՝ դեռ փաստը ներքին անհամաձայնութիւններուն, պառակտումներուն եւ արիւնալի բախումներուն՝ ե՛ւ Հայաստանի, ե՛ւ Սփիւռքի, ե՛ւ Արցախի բոլոր ճակատներուն վրայ անխտիր:

Հայ ժողովուրդի պատմութեան այս ժամանակահատուածը այնքան կը յիշեցնէ դար մը եւ աւելի առաջ իրեն բաժին ինկած ճակատագիրը: Այդ օրերուն, այնքան յուշագիր կար բարենորոգումներու խնդրանքով, այդ բարենորոգումներուն ի նպաստ այնքան ձայն՝ եւրոպական խորհրդարաններուն մէջ, ու մինչեւ իսկ բանաձեւեր, համաձայնութիւններ, միջազգային պատուիրակութիւններ, խոստումներ, մինչեւ... բարենորոգումներու հարցը վերջնականօրէն լուծելու համիդեան եւ երիտթուրքական պատասխանը:

Եւ այդ բոլոր տարիներուն, ոչ ոք կ՚ուզէր ունկ դնել եւ հնազանդիլ Հայոց Հայրիկին «Պապկէ պսակ»ի հրաւէրին, թէ՝ անհրաժեշտ է մնալ հողին վրայ, թէ՝ հայ մարդուն հայ հողին հետ մշակած յարաբերութիւնը սրբազան պսակադրութեամբ անքակտելի կենակցութիւն է, եւ թէ՝ «երկաթէ շերեփ»ը միայն իր հողին հետ «Պապկէ պսակ»ով կապուած հայ մարդուն ձեռքին մէջ իմաստ ու նշանակութիւն ունեցող նպատակալից հզօր զէնք է:

Բայց ո՞վ էր ունկ դնողը եւ ո՞վ էր հնազանդողը: Պատմական ու պապենական հողերը լքած՝ հայը որոշած էր գաղթել: Հին, շա՜տ հին եւ անբուժելի հիւանդութիւն էր իրը: Հիմա՝ Կ. Պոլիսն էր դրախտին դուռը: Յետոյ՝ աւելի լայն դուռ մը պիտի բացուէր: Ամերիկա՜ն:

Հայունը հին, շա՜տ հին հիւանդութիւն էր: Դեռ մինչեւ տարբեր ժամանակներու մէջ յորդաններու ներխուժումը եւ բռնագաղթերը, հայը սորված էր աշխարհի ճանապարհները: Աւատատիրական դարերու դաստիարակութիւնը անջնջելի մնաց իր էութեան մէջ: Ամբողջական հայրենիքի հասկացողութեան անհաղորդ, աւատը միշտ ալ մնաց իր «աշխարհ»ն ու «հայրենիք»ը:

Ժամանակները միշտ բարի չեղան: Եւ իւրաքանչիւր տագնապ գաղթի նոր ալիքներ նետեց աշխարհի չորս ծագերուն: Աւատ-«աշխարհ»ի եւ աւատ-«հայրենիք»ի գաղափարը շալկած, հայը իրեն համար բազմաթիւ աւատ-«աշխարհ»ներ ու «հայրենիք»ներ ստեղծեց: Հո՛ն ուր կայք հաստատեց հայը եւ տնտեսութիւն շինեց, դպրոց, եկեղեցի եւ մամուլ հիմնեց, հաւատաց, որ յաջողեցաւ իրեն համար աւատ-«հայրենիք»ի մը սահմանները գծել: Այսպէս ստեղծուեցան, յիշելու համար շատէն քիչը միայն, Խրիմի, Վենետիկի, Լվովի, Կամինեց-Պոդոլսկի (վերջին երկուքը Լեհաստան), Մասրասի, Կալկաթայի, բայց մանաւանդ Կ. Պոլսոյ, Թիֆլիսի եւ Բաքուի աւատ-«հայրենիք»ները:

Ստեղծուած այս աւատ-«հայրենիք»ներուն դէմ յանդիման պիտի ըսել, որ հակառակ իրենց հայկական ամբողջ պերճանքին եւ ստեղծած մշակութային, տնտեսական եւ հասարակական փառքին, մասնաւորաբար Կ. Պոլիսը, Թիֆլիսն ու Բաքուն եղան հայ քաղաքական կեանքի, քաղաքական մտքի ու մտածողութեան մեծագոյն դժբախտութիւնը:

Ստեղծուած այս աւատ-«հայրենիք»ները երկրորդ ու երրորդ ծրագրի վրայ նետեցին Պատմական Հայաստանը, աւելի շատ մոռացութեան դատապարտեցին զայն, առանց մոռնալու սակայն անոր բարենորոգումներուն եւ ազատագրութեան մասին խօսիլը:

Առեղծուածային միտք է հայունը:

Այսօր... նոր ու նորագոյն աւատ-«հայրենիք»ներ կը ստեղծէ հայը, ու նոր թափով ոտքի տակ կ՚առնէ աշխարհի անհորիզոն ճամբաները:

Վերջին տասնամեակներուն յարաբերաբար հայրենամերձ Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի երկիրներէն արտագաղթը իր անջնջելի կնիքը դրաւ տեղաշխարհի հայ կեանքին վրայ: Առանձնապէս Աւստրալիոյ եւ Կանադայի մէջ ծնունդ առած, բայց եւ Ա. Մ. Նահանգներու մէջ բարդուող հին ու նոր աւատ-«հայրենիք»ները կրնան նայիլ իրենց ետին ձգած «աշխարհ»ներուն ու ճամարտակել, թէ՝ ինչպիսի՜ իմաստութեամբ իրենք «ճիշդ ժամանակին» փախուստ տուած են, ոտք դնելու համար դրախտներու դռներէն ներս:

Հայը հանճարեղ կերպով կրնայ համոզել ինքզինք, եւ բացատրել, թէ որքան հեռանայ հայրենիքի սահմաններէն, այնքա՜ն հեշտ կ՚ըլլայ հոն վերադարձը, բայց մանաւանդ զայն ազատագրելը:

Վերջին կէս դարուն, Արեւմտեան Հայաստանը որբացաւ իր բնիկ զաւակներուն վերջին մնացորդացէն (ո՞վ գիտէ թէ հիմա քանի՞ հայ մնացած է իր պապենական հողերուն վրայ): Այդ մնացորդացին համար Կ. Պոլիսը կայան էր կրկին, այնտեղէն ոտք դնելու համար օտար ափերու վրայ: Զիրենք հրաւիրող այնքա՜ն աւատ-«հայրենիք»ներ կային:

Ո՞վ պիտի համարձակի ըսել, թէ ճի՞շդ էր, թէ՝ սխալ, այդ մնացորդացին հեռանալը իր հողերէն:

50-ամեակին, Երեւանի մէջ բումբեր քանդող հայ մարդերու ծով ալիքներուն՝ «մեր հողերը», «մեր հողերը» կանչին ի լուր, հողերուն կարօտ ու վէպի սիրահար որդերը պատասխանեցին.

– Եթէ միա՜յն անկախ ըլլար հայրենիքը:

Եկաւ անկախութիւնը: Տուին զայն: Առնողները ինկան հեքիաթի աշխարհին մէջ:

Ինչե՜ր, ինչե՜ր պիտի ըսէին:

Տասը տարիներ ետք Արցախը անաւարտ պատերազմ է եւ դամոկլեան սուր: Իսկ Հայաստանը՝ լքուող հողամաս:

Անկախութենէն տասը տարիներ ետք, հողին զաւակներուն իսկ վկայութեամբ, Հայաստանի մէջ, աւելի քան երեք միլիոն բնակիչէն, մնացած է միայն երկու միլիոն շունչ: Բայց ինչ որ սարսափելի է, տիրող անտարբերութիւնն է ստեղծուած կացութեան դիմաց: Թիւերը բան կ՚ըսե՞ն քաղաքական այրերուն: Հաւանաբար՝ անեկդոտական ասոյթները: Եւ շարքին վերջինը.

– «Զուարթնոց» օդանաւակայանէն վերջին դուրս եկողը թող անջատէ ելեքտրական հոսանքը:

Հրապարակէն անհետացած նախկին նախարար մը, տարիներ առաջ, իր իշխանութեան եւ փառքի օրերուն, մինչեւ իսկ պիտի քաջալերէր արտագաղթը, մեծ իմաստունի հովեր առած բացատրելով, թէ արտագաղթը առողջարար է, եւ այնքա՜ն բարիքներ կրնայ շնորհել հայրենիքին: Ըստ երեւոյթին, նոր իշխանութեան նոր այրերը տարբեր չեն մտածեր:

Երբ երկրին տնտեսութիւնը ամէն օր քիչ մը աւելի կը խրի անելի մէջ, երբ մուրացկանութիւնը ազատ շուկայական տնտեսութեան համար ընդունելի «արհեստ» է, երբ կաշառակերութիւնը «էլիթ»ի կարգախօս է, երբ **բալանչութիւնը** առեւտուրի նոր ոճ է, երբ վաղուան նկատմամբ անվստահութիւնը կը բազմապատկուի ամէն օր, երբ ժողովուրդը կշտացած սնամէջ խոստումներէն ու ցուցադրական երթեւեկերէն հերթի կոխի կ՚ըլլայ օտար դեսպանատուներու առջեւ, ի՞նչ կ՚ընեն իշխանատենչութեան մոլուցքէն տարուած բարոյապէս եւ ֆիզիքապէս զիրար կոտրող քաղաքական այրերը:

Ճիշդ այս օրերուն, ո՞վ պիտի յիշեցնէ ժողովուրդին Հայոց Հայրիկին «Պապկէ պսակ»ը, ու յիշեցնէ, թէ «երկաթէ շերեփ»ը միայն իր հողին վրայ ամուր կանգնած մարդուն ձեռքին մէջ կ՚իմաստաւորուի եւ կը նպաստաւորի, եւ «մեր հողեր»ուն հասնելու ամէնէն կարճ ճամբան մեր հողերն են:

Բայց իշխանութեան կառչած քաղաքական այրերէն ո՞վ պիտի յիշէ, թէ որպէսզի հայ մարդը «Պապկէ պսակ»ով կառչի հողին, Հայոց Հայրիկին օրինակով ի՞նք պիտի իջնէ իր բարձրերէն, կանգնի մարդու կողքին, ցաւի անոր ցաւը, եւ կեանքով ցոյց տայ, թէ ինք ընկեր է անոր տառապանքին:

Շա՜տ է միամիտ հարցադրումը:

Հաւանաբար, եթէ նոր «հայրիկ»ները ամուսնալուծման հաստատագիրներ ստորագրողներ են միայն:

Այս տարի 85-ամեակ է: Եթէ խօսքի սով էր, տագնապը ինչ որ չափով փարատած է: Կարելի է մտածել 100-ամեակի նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին:

Ի՞նչ կայ որ:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՔԱՍՈՒՆԻ,
«Զարթօնք», Բէյրութ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Երեւանը մասնակից է դառնում իրաքյան մեծ խաղին

Իրաքի հարցերին նվիրված հանդիպում Հայաստանում

«Ազգը» շաբաթօրյա համարում գրել էր, որ դեկտեմբերի 15-ին Երեւանում կայանալու է Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Իրաքի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Հայաստանի հասարակական գործիչների եւ խորհրդարանականների հանդիպում՝ քննարկելու Իրաքի նկատմամբ պատժամիջոցները վերացնելու հնարավոր ուղիները: Այսօրվա համարում, ռուսական տարբեր լրատվամիջոցներից հավաքված տեղեկություններով ընթերցողներին ենք ներկայացնում, թե ի՞նչ հանդիպման մասին է խոսքը, ինչո՞ւ է անցկացվում Երեւանում: Նախապես նշենք, որ այս միջոցառումն առաջին հերթին միջազգային ասպարեզում, թեկուզ փոքր-ինչ չափով, կբարձրացնի պաշտոնական Երեւանի կշիռը: Նկատենք, որ անցնող շուրջ տասը տարիներին Հայաստանում անց չի կացվել միջազգային կարեւորություն ունեցող եւ ոչ մի միջոցառում, նույնիսկ ԱՊՀ գագաթաժողով:

2001 թ. հունվարի առաջին կեսին Երեւանում կանցկացվի Իրաքի հիմնախնդիրներին նվիրված «կլոր սեղան»: Այս մասին հաղորդել է Իրաքի հետ մշակութային, գիտական եւ գործարար համագործակցության միջազգային հանձնաժողովի գլխավոր տնօրեն Արամ Շեկունցը: «Հանդիպմանը կմասնակցեն Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Իրաքի փորձագետներ, խորհրդարանականներ: Հայաստանը հանդես կգա որպես ընդունող, կազմակերպող կողմ, սակայն չի բացառվում, որ նաեւ Երեւանը ընդգրկվի եւ մասնակցի Իրաքի հարցերով անկախ հանձնաժողովի աշխատանքներին», ասել է Շեկունցը:

Անկախ հանձնաժողովը նպատակ է հետապնդում արդյունավետ ժողովրդական եւ խորհրդարանական դիվանագիտություն տանելով հասնել Իրաքի նկատմամբ բռնարգելքների վերացմանը, Բաղդադի եւ այլ մայրաքաղաքների միջեւ օդային կանոնավոր կապի հաստատմանը: Հանձնաժողովի գլխավոր տնօրենի խոսքերով, «հաջողվել է Ռուսաստանում, Հայաստանում, Ադրբեջանում, Ուկրաինայում, Ղազախստանում, այլ երկրներում հավաքել ավելի քան 2 մլն քաղաքացիների ստորագրություն, ովքեր պահանջում են վերջ դնել Իրաքի անպաշտպան ժողովրդի նկատմամբ շարունակվող զանգվածային հալածանքներին»:

Դեկտեմբերի 13-ին հանձնաժողովի մի քանի անդամներ Մոսկվայից մեկնում են Նյու Յորք, որտեղ նախատեսվում է հանդիպում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի հետ: Կոֆի Անանին կհանձնվեն ավելի քան 2 մլն ստորագրություններ:

Հանձնաժողովի ակցիան աջակցության է արժանանում ռուսական պաշտոնական եւ գործարար շրջանակներում: Հանձնաժողովին աջակցում են նաեւ ռուսական նավթային մի քանի խոշոր ընկերություններ, Իրաքի կառավարությունը եւ անձամբ փոխվարչապետ Թարեք Ազիզը: Մոսկվայի դիտորդների կարծիքով, Ռուսաստանը պետք է անհապաղ քայլեր ձեռնարկի Իրաքում իր աշխարհատնտեսական դիրքերը պաշտպանելու, այնտեղ հաստատվելու համար: Հակառակ դեպքում այն կզբաղեցնեն այլ պետություններ, մասնավորապես Ֆրանսիան կամ ԱՄՆ-ը: Փորձագետների կարծիքով, Իրաքի շուկան գրավելու դեպքում Ռուսաստանը (կամ այլ երկիր) տարեկան միլիարդավոր դոլար եկամուտներ կստանա:

Ուշագրավ է պաշտոնական Երեւանի դիրքորոշումը, որը, ըստ էության, ստանձնելով «կլոր սեղան» անցկացնելու դերը, մասնակից է դառնում իրաքյան մեծ խաղին, նոր, ծանրակշիռ լծակներ ձեռք բերում տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական եւ աշխարհատնտեսական շահերի վրա ազդելու առումով: Հետաքրքրական է, որ գիտաժողովը Երեւանում անցկացնելու գաղափարը պաշտպանում է հենց Իրաքը: Արամ Շեկունցի խոսքերով, երեւանյան «կլոր սեղանին» մասնակցելու ցանկություն են հայտնել նաեւ Ֆրանսիան եւ Չինաստանը:

Հակամաֆիական համաժողով մաֆիայի միջնաբերդում

Շաբաթվա սկզբից Սիցիլիայի Պալերմո քաղաքում սկսվում է ՄԱԿ-ի հովանու ներքո անցկացվող խորհրդաժողովը, որին մասնակցում են մոլորակի տարբեր կողմերից եկած 150 պատվիրակություններ: Դրանց կազմում կան 14 պետությունների ղեկավարներ եւ ներքին գործերի ու արդարադատության 110 նախարարներ:

Խորհրդաժողովի խոսնակ Սանդրո Տուչչին լրագրողներին հայտարարեց, որ այս հանդիպումը կարող է շատ ավելի արդյունավետ լինել, քան բոլոր նախորդները: Համաժողովի ընթացքում ստորագրվելու է հակամաֆիական պայքարի կարեւոր միջազգագիր, որը մշակվել, հղկվել է ամբողջ երկու տարի: «Հակամաֆիական պայքարի այսպիսի ուժեղ քաղաքական կամք երբեք չի եղել: Սա մաֆիայի զոհը դարձած իտալացի դատավոր Ֆալկոնեի մտահղացումների նյութականացումն է», ավելացրեց Տուչչին:

Միջազգագիրը մշակել են ՄԱԿ-ի գլխավոր փորձագետներ Ժան-Պոլ Լաբարդը եւ Դիմիտրի Վլասոսը: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ փաստաթղթի նպատակն է զրոհել հանցաշխարհի «հենասյան»՝ բանկային գաղտնիքի վրա: Միջազգագրի վավերացումից հետո այլեւս անհնար կլինի դատաքննությանը խանգարել բանկային գաղտնիքը վկայակոչելով, եթե առկա լինեն հանցախմբերի փողերի լվացման նշաններ: Արդարադատության առջեւ խոչընդոտների հարուցումը նույնպես կպատժվի: Փաստաթուղթը վավերացնող բոլոր պետությունները ստիպված կլինեն պատժել հանցախմբերի անդամներին:

Խորհրդաժողովի մասնակիցները փորձում են ոչ միայն համադրելի դարձնել տարբեր երկրների օրենսդրությունները, այլեւ արդյունավետ դատական փոխօգնության հիմքեր ստեղծել: «Ոճրագործները շատ արագ են գործում, մինչդեռ արդարադատությունը դանդաղաշարժ է: Այս միջազգագիրը կվերացնի տվյալ բացը», ասում է Ժան-Պոլ Լաբարդը:

Փաստաթղթի մշակման ընթացքում հաղթահարվեց երկու գլխավոր խոչընդոտ: Առաջինը նոր զարգացող երկրների այն երկյուղն էր, թե հանցախմբերի բանկային հաշիվների սառեցումը վերջին հաշվով կծառայի զարգացած պետությունների շահերին: Ի վերջո որոշվեց այդ գումարներով ստեղծել հատուկ հիմնադրամ եւ հատկացնել զարգացող երկրներին: Մյուս խոչընդոտն այն էր, որ Թուրքիան, Եգիպտոսը եւ Ալժիրը պահանջում էին փաստաթղթում ահաբեկչությանը վերաբերող կետ մտցնել, բայց դա եւս մերժվեց:

Միջազգագրին կից կլինի 3 արձանագրություն: Առաջինը վերաբերում է հրազենի եւ առհասարակ ռազմահանդերձանքի գաղտնի վաճառքի կանխմանը, իսկ մյուս երկուսը՝ մարդկանց եւ մասնավորապես տարագիրների ընդհատակյա տեղափոխությունների բացահայտմանը: Միջազգագիրն ուժի մեջ կմտնի դրա մասնակիցներից 40-ի վավերացումից հետո, որի համար կպահանջվի մոտ երկու տարի:

Պ. Ք.

ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅՈՒՆ

Նամիկ Աբասով. «Նախիջեւանի սահմանախախտները քուրդ-եզդիներ են»

Երեկ «Ազգը» վկայակոչելով «Նոյյան տապան» գործակալության տեղեկությունը, որն իր հերթին հենվել էր ադրբեջանական ANS գործակալության տեղեկատվության վրա, գրել էր, որ դեկտեմբերի 7-ի գիշերը Նախիջեւանի ԻՀ Շարուրի շրջանում տեղի սահմանապահ ստորաբաժանումները ձերբակալել են 5 սահմանախախտների, որոնցից 4-ը Հայաստանի, 1-ը՝ Սիրիայի քաղաքացիներ են: Խումբը մտադիր էր Իրանի տարածքով անցնել Հայաստան: Ձերբակալվածներն ունեցել են տարածքի քարտեզը, զենք եւ զինամթերք նրանց մոտ չի հայտնաբերվել: Շարուրի տարածքային ոստիկանական բաժանմունքի ղեկավար Սահմեդովը հրաժարվել է լրացուցիչ տեղեկություններ հաղորդել:

Այս առնչությամբ Ադրբեջանի մամուլը գրել է դեռեւս դեկտեմբերի 9-ին: «Զերկալո» գրում է. «Անհայտ 5 անձինք ներկայացել են Շարուրի Գամզալի գյուղի բնակարաններից մեկը, տանտիրոջն առաջարկել մեծ գումար օգնության դիմաց: Տանտերը համաձայնել է, բայց անմիջապես հայտնել տեղի ոստիկանությանը: Ձերբակալվածները խոստովանել են, որ ժամանակին եղել են Քրդական աշխատավորական կուսակցության անդամ, Իրաքից անցել են Իրան, ապա Արաքսի վրայով մտել Նախիջեւանի ԻՀ՝ նպատակ ունենալով հասնել Հայաստան: Ադրբեջանի ԱԱ նախարար Նամիկ Աբասովն ասել է, որ սահմանախախտները քուրդ-եզդիներ են»:

Հայաստանի ԱԱ նախարարության լրատվական ծառայությունից «Ազգին» հայտնեցին, որ «փաստի մասին տեղեկություն առայժմ չունեն»:

Նշենք, որ սա առաջին դեպքը չէ, երբ Ադրբեջանը հայ-նախիջեւանյան սահմանում «վնասազերծում» է անհայտ ծագումով ինչ-որ մարդկանց: Ադրբեջանական մամուլը վերջին մեկ-երկու ամիսներին ողողված է հակահայկական հոդվածներով, որոնցում գլխավորը մեկ թեման է. համաշխարհային հանրությանը համոզել, թե Հայաստանն աջակցում է PKK-ին, Երեւանում եւ շրջակա տարածքներում գործում են քրդական կենտրոններ եւ PKK-ի ճամբարներ, Իրաքից, Իրանից եւ Սիրիայից Հայաստան են բերվում քրդեր, ապագայում նրանց Թուրքիա եւ ԼՂ տեղափոխելու նպատակով: Մի քանի անգամ նշել ենք, որ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարար Ս. Աբիեւը եւ արտգործնախարար Վ. Գուլիեւն ամենաբարձր ամբիոններից հայտարարել են, թե Հայաստանը ԼՂ-ում եւ գրավյալ տարածքներում բնակեցնում է Սիրիայից, Իրաքից եւ Իրանից բերված քրդերի: Թե նման տեղեկություններն ինչ չափով են հավաստի, ենթադրություններից զերծ ենք մնում: Միայն նշենք, որ հայկական հակազդության բացակայությամբ ադրբեջանական տեսակետներն ավելի լսելի են դառնում:

Ուշագրավ մեկ օրինաչափություն. հայ-նախիջեւանյան սահմանում Ադրբեջանը քրդերի է հայտնաբերում այն ժամանակ, երբ ակնկալվում են տարածաշրջան միջազգային դիտորդների, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների այցելություններ:

Թ. Հ.

Գարնանից Հայաստանում աշխատավարձը կարող է հաշվեգրվել պլաստիկե CJS-card-երին

ԱՊՀ երկրների մի քանի առեւտրային եւ չորս ազգային բանկերի (Ուկրաինայի, Վրաստանի եւ այլն) ներկայացուցիչները Մոսկվայի «Մարիոտ» հյուրանոցում էին հավաքվել «ԱՊՀ CJS-card միացյալ վճարային համակարգի» ստեղծման որոշում ընդունելու՝ ԱՊՀ գործկոմի եւ Միջպետական արժութային կոմիտեի գործադիր տնօրինության համակարգիչների պայմաններում:

Այդ նախագծի առաջատար բանկը, ամենայն հավանականությամբ, կդառնա նոր համակարգի կազմակերպիչներից մեկը՝ ռուսական «Գազպրոմբանկը»: Այնտեղ Հայաստանը ներկայացնում են երկու բանկեր՝ «Կոնվերսբանկը» եւ «Էկոնոմինվեստը»:

Գաղտնիք չէ, որ այսօր ԱՊՀ երկրների միջեւ վճարումների համակարգն անչափ բարդ ու խճճված է: «Էկոնոմինվեստի» գլխավոր տնօրեն Զոհրապ Կոստանյանի խոսքերով, նորաստեղծ ընկերակցությունն իրեն խնդիր է առաջադրում միասնական վճարային տարածք ստեղծել բանկային միջոցների շուկայի առկա հատվածների միավորման եւ ԱՊՀ պետությունների տարածքում փոխադարձ գործընկերության պայմաններով նոր մասնակիցների ներգրավման միջոցով: Բացի դրանից, ընկերակցությունը պետք է բարենպաստ պայմաններ ապահովի պլաստիկե քարտերի շուկայում գործունեությունը կանոնակարգող ԱՊՀ պետությունների օրենսդրությունները մերձեցնելու համար, մշակել նախագծին նպաստող համաձայնագրեր:

CJS-card-ի տեր կարող է դառնալ յուրաքանչյուր քաղաքացի: Պլաստիկե մյուս քարտերից (VISA, Master card եւ այլն) այն սկզբունքորեն տարբերվում է նրանով, որ գործում է միայն ԱՊՀ տարածքում եւ անհամեմատ էժան է, ուստի առավել մատչելի է:

Ենթադրվում են հաճախորդների համար նաեւ առավել ձեռնտու պայմաններ: Ի դեպ, ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհում կիրառվում է աշխատավարձի հաշվեգրումը հենց նման քարտերի. հազվադեպ է առձեռն տրվում: Այնպես որ, եկող տարվա գարնանից Հայաստանում եւս աշխատողները կկարողանան ցանկության դեպքում աշխատավարձն ստանալ այդ ձեւով: Ի դեպ, այստեղ նախ հարկավոր է լուծել ոչ թե այն հարցը, թե ինչ եղանակով պետք է վճարել քաղաքացիներին, այլ նրանց այդ վաստակի աղբյուրով՝ աշխատանքով ապահովելու հարցը: Ինչպես ասաց Զ. Կոստանյանը, «Հայաստանի բանկային համակարգը, ինչպես նաեւ բանկային օրենսդրությունը գոյություն ունեն արեւմտյան երկրների մակարդակով: Խնդիրն այն է, որ մեր երկրում աշխատողների մոտ 50 տարով ետ է մնում մյուսներից»:

ԼՈՒՍԻՆԵ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ, Մոսկվա

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES, swissair, KLM, BRITISH AIRWAYS, АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (374 1) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ՍՈՒՅՆ ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 9-ԻՆ L&M ԱՊՐԱՆՔԱՆԻՇԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՄԲ ԿԱՅԱՑԱԾ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

#	Ազգանուն	Անուն	Հայրանուն	Մարզ/Քաղաք	Գյուղ/Փողոց	Ծննդյան թիվ
[illegible]						

457	Հովսեփյան	Հովհաննես	Հրայր	Երեւան	[illegible] թաղ	1980
458	Հովսեփյան	Դավիթ	Լեւոն	Երեւան	Սրապիոնյան 8	1973
459	Հովսեփյան	Դավիթ	Լեւոն	Երեւան	Զավարյան	1973
460	Հովսեփյան	Վարդգես	Երվանդ	Երեւան	Վիլնյուս	1945
461	Հովսեփյան	Սերժ	Շիրվան	Երեւան	Մ. Դավիթ	1962
462	Հովսեփյան	Հրայր	Գեւորգ	Երեւան	Օհանով	1972
463	Հովհաննիսյան	Արթուր	Ալբերտ	Երեւան	Կողբ	1978
464	Հովհաննիսյան	Գագիկ	Սարգիս	Արարատ	գ. Ավշար	1974
465	Հովհաննիսյան	Հարություն	Հովհաննես	Երեւան	Նորագավիթ 7 փ.	1965
466	Հովհաննիսյան	Էդուարդ	Սերգեյ	Երեւան	Մասիս	1980
467	Հովհաննիսյան	Հրայր	Տիգրան	Արմավիր	Չարենցի	1973
468	Հովհաննիսյան	Գրիգոր	Կարլեն	Երեւան	Շիրազի 3 նրբ.	1965
469	Հովհաննիսյան	Խորեն	Գեւորգ	Երեւան	Մաշտոցի	1982
470	Հովհաննիսյան	Սարգիս	Մուշեղ	Երեւան	Նորագավիթ 11 փ.	1948
471	Հովհաննիսյան	Գեղամ	Արշալույս	Կապան	Մ. Պարույան	1968
472	Հովհաննիսյան	Վարդան	Ալեքսան	Երեւան	Բաղրամյան	1956
473	Հովհաննիսյան	Արթուր	Սարգիս	Երեւան	Դ. Մալյան	1922
474	Հովհաննիսյան	Արման	Հրաչիկ	Երեւան	Բագրատունյաց	1963
475	Հովհաննիսյան	Լեւոն	Նիկողոս	Երեւան	Ա. Բաբաջանյան	1974
476	Հովհաննիսյան	Հովհաննես	Սուրեն	Երեւան	Էրեբունի փող.	1973
477	Հովհաննիսյան	Ռուզաննա	Արամայիս	Երեւան	Գ. Նժդեհ	1970
478	Հովհաննիսյան	Լեւոն	Գառնիկ	Երեւան	Գուսան Շերամ	1973
479	Հովհաննիսյան	Սամվել	Արամ	Երեւան	Նոր Մարաշ 9 փ.	1970
480	Հովհաննիսյան	Հրանտ	Ալբերտ	Նոր Հաճն	Չարենց	1973
481	Հովհաննիսյան	Աշոտ	Մերուժան	Երեւան	Նոր Մարաշ 17	1955
482	Հովհաննիսյան	Նորիկ	Ռաֆիկ	Վանաձոր	Աղայան	1960
483	Հովհաննիսյան	Վահե	Խաչիկ	Երեւան	Ա. Հովհաննիսյան	1973
484	Հովհաննիսյան	Նորայր	Հարություն	Երեւան	Նոր Նորք	1958
485	Հովհաննիսյան	Գոհար	Ռուբիկ	Երեւան	Յան Ռայնիս	1964
486	Հովհաննիսյան	Լենա	Ռոբերտ	Երեւան	Սունդուկյանց	1982
487	Հովհաննիսյան	Կարինե	Ալբերտ	Երեւան	Վարդանանց	1978
488	Հովհաննիսյան	Հրայր	Տիգրան	Արմավիր	Չարենց	1973
489	Հովհաննիսյան	Տիգրան	Սուրեն	Էջմիածին	Բաղրամյան	1966
490	Հովհաննիսյան	Հայկանուշ	Կարապետ	Երեւան	Խորենացի	1958
491	Հովհաննիսյան	Վահան	Ռուդոլֆ	Երեւան	Հ. Քոչար	1973
492	Հովհաննիսյան	Անուշ	Հովհաննես	Երեւան	Ավան Չարենց թաղ	1955
493	Սեդրակյան	Գարիկ	Նորայր	Ջերմուկ	Զավարյան	1974
494	Ջուլհակյան	Հայկ	Հակոբ	Երեւան	Ջանփոլադյան	1980
495	Սեդրակյան	Լիպարիտ	Միշա	Արարատ	գ. Սարդարապատ	1967
496	Սահակյան	Խաչատուր	Անդրանիկ	Երեւան	Կոմիտաս	1969
497	Խաչիկյան	Եղիշե	Սարգիս	Գյումրի	Անի թաղ 7 փ.	1976
498	Խաչատրյան	Միքայել	Իվան	Երեւան	Վարդանանց	1959
499	Խաչատրյան	Ռուզաննա	Արամ	Երեւան	Զաքարյան	1959
500	Խաչատրյան	Արմեն	Նորայր	Երեւան	Զորավար Անդրանիկ	1970
501	Խաչատրյան	Հրայր	Ռուբեն	Երեւան	Բարեկամության 2 ր	1938
502	Խաչատրյան	Արմեն	Նորայր	Երեւան	Զորավար Անդրանիկ	1970
503	Խաչատրյան	Երվանդ	Ալեքս	Երեւան	Ավան Ծովանի թաղ	1940
504	Խաչատրյան	Արշակ	Սպանդիկ	Երեւան	Գայդար	1978
505	Խաչատրյան	Նատալյա	Ռաֆիկ	Երեւան	Աճառյան	1970
506	Խաչատրյան	Ռուբիկ	Արշակ	Երեւան	Դավիթաշեն 2	1950
507	Խաչատրյան	Բելլա	Միշակ	Երեւան	Դ. Անհաղթ	1942
508	Խաչատրյան	Հրահատ	Աշոտ	Երեւան	Դավիթաշեն 4 թ-ղ	1958
509	Խաչատրյան	Գարիկ	Ռաֆիկ	Երեւան	Աճառյան 1-ին փ.	1975
510	Խաչատրյան	Անդրանիկ	Ռաֆիկ	Երեւան	Աճառյան 1-ին փ.	1968
511	Խաչատրյան	Բելլա	Միշակ	Երեւան	Դ. Անհաղթ	1942
512	Խաչատրյան	Կարինե	Ռաֆայել	Երեւան	Դ. Անհաղթ	1977
513	Խաչատրյան	Մարիա	Խաչատուր	Երեւան	Ե. Կողբացի	1963
514	Խաչատրյան	Էդգար	Էդուարդ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 2 րդ փ.	1979
515	Խաչատրյան	Անդրանիկ	Մելիք	Երեւան	Մոլդովական	1966
516	Խաչատրյան	Անժելա	Հրանտ	Երեւան	Ավան 4 փ.	1959
517	Խաչատրյան	Արամ	Ալեքսանդր	Չարենց	3	1961
518	Խաչատրյան	Հակոբ	Վահան	Նոր Հաճն	Գայ	1971
519	Խաչատրյան	Վահե	Հակոբ	Երեւան	Բրյուսով	1979
520	Խաչատրյան	Շավարշ	Մերուժան	Երեւան	Շիրազի նրբ 3	1958
521	Խաչատրյան	Արշակ	Սուրեն	Երեւան	Ռուբինյանց	1960
522	Խաչատրյան	Նոնա	Հակոբ	Երեւան	Մ. Խորենացի	1972
523	Խաչատրյան	Արմեն	Նորայր	Երեւան	Զոր. Անդրանիկ	1970
524	Խաչատրյան	Գեւորգ	Մուրադ	Գյումրի	Սունդուկյան	1957
525	Խաչատրյան	Անուշ	Սերգեյ	Երեւան	Օրբելի	1968
526	Խաչատրյան	Արամ	Աշոտ	Երեւան	Սունդուկյանց	1977
527	Խաչատրյան	Արմեն	Նորայր	Երեւան	Զոր. Անդրանիկ	1970
528	Խաչիկյան	Աշոտ	Արտուշ	Երեւան	Բագրատունյաց	1959
529	Խանդանյան	Ռաֆիկ	Գուրգեն	Երեւան	Ե. Քոչար	1950
530	Սարգսյան	Արմեն	Միշա	Գավառ	Ազատության	1977
531	Սարգսյան	Արթուր	Լեւոն	Երեւան	Դավիթաշեն 3 րդ թաղ	1979
532	Սարգսյան	Լեոնիդ	Սարգիս	Երեւան	Կորյունի	1976
533	Սարգսյան	Արմեն	Ռուսլան	Երեւան	Վ. Վաղարշյան	1964
534	Սարգսյան	Աղասի	Ռաֆիկ	Երեւան	Նար Դոս	1963
535	Սարգսյան	Լյուբա	Թովմաս	Երեւան	Մոսկովյան	1943
536	Սարգսյան	Ռոբերտ	Ռաֆիկ	Երեւան	Մ. Խորենացի	1971
537	Սարգսյան	Գեղամ	Սարգիս	Երեւան	16 թաղ	1975
538	Սարգսյան	Արմեն	Զոհ	Երեւան	Տերյան	1973
539	Սարգսյան	Մելինե	Յուրիկ	Երեւան	Կոմիտաս	1976
540	Սարգսյան	Արմեն	Ռուսլան	Երեւան	Վ. Վաղարշյան	1964
541	Սարգսյան	Գեղամ	Թադեւոս	Արմավիր	գ. Գայ	1980
542	Սարգսյան	Հրայր	Գուրգեն	Երեւան	Նոր Արեշ 14 փ.	1961
543	Սարգսյան	Արշալույս	Հայկազ	Երեւան	Ֆուչիկի 2 րդ նրբ	1951
544	Սարգսյան	Էլմիրա	Սուրիկ	Երեւան	Խորենացի	1969
545	Սարգսյան	Մերուժան	Սողոմոն	Երեւան	Ն.Նորքի 9 րդ զանգ.	1966
546	Սարգսյան	Սուրիկ	Մարտին	Վանաձոր	Լազյան փակ.	1979
547	Սարգսյան	Արմեն	Մհեր	Երեւան	Ն.Նորքի 8 րդ զանգ.	1978
548	Սարգսյան	Անի	Արտուշ	Երեւան	Մարգարյան	1965
549	Սարգսյան	Սրբուհի	Ծերուն	Երեւան	Ն.Նորքի 7 րդ զանգ.	1968
550	Սարգսյան	Ռուբեն	Գրիգոր	Երեւան	Պուշկին	1954
551	Սարգսյան	Վարդան	Տիգրան	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան	1962
552	Սարգսյան	Վաղարշակ	Սամվել	Երեւան	Շեւչենկո	1979
553	Սարոյան	Ոսկանուհի	Վլադիմիր	Երեւան	Օրբելի	1976
554	Սարոյան	Հարություն	Գրիգորյան	Երեւան	Նոր Արեշ 12 փ.	1975
555	Սահակյան	Գոհար	Ռաֆիկ	Երեւան	Եղիշե Թադեւոսյան	1969
556	Սահակյան	Արշակ	Վաչագան	Երեւան	4 րդ փ. 1-ին փակ.	1978
557	Սահակյան	Արթուր	Գրիշա	Կապան	Մ. Պարույան	1969
558	Սահակյան	Մելինե	Աշոտ	Վանաձոր	Մ. Բաղրամյան	1981
559	Սահակյան	Դավիթ	Սուրեն	Երեւան	Գայ	1957
560	Սահակյան	Գարի	Վիլյամ	Երեւան	Մ.Զեյթուն 10 փ.	1953
561	Սահակյան	Արման	Ռաֆիկ	Երեւան	Նալբանդյան	1970
562	Սահակյան	Պետրոս	Նշան	Երեւան	Խորենացի	1956
563	Սահակյան	Վաղարշակ	Միխայել	Երեւան	Մյասնիկյան	1958
564	Խաչատրյան	Ռաֆիկ	Գուրգեն	Երեւան	Ե. Քոչար	1950
565	Սահակյան	Բորիս	Պետրոսիկ	Երեւան	Ավան Թումանյան թ.	1948
566	Սահակյան	Արշակ	Վաչագան	Երեւան	Նորագավիթ 4 փ.	1978
567	Սահակյան	Վաղարշակ	Միխայել	Երեւան	Մյասնիկյան	1958
568	Սահակյան	Վարդան	Վանուշ	Երեւան	Արշակունյաց	1968
569	Սաղաթյան	Խաչատուր	Մկրտիչ	Երեւան	Սունդուկյան	1963
570	Սաղաթյան	Խաչատուր	Մկրտիչ	Երեւան	Սունդուկյան	1963
571	Սարուխանով	Վլադիմիր	Արշալույս	Երեւան	Կոմի	1973
572	Սարոյան	Նարինե	Հարություն	Երեւան	Շերամ	1964
573	Սարոյան	Ֆերդինանդ	Գրիգոր	Գյումրի	Երեւանյան խճ.	1946
574	Սարիբեկյան	Գեւորգ	Ռոբերտ	Երեւան	Մխչյան	1974
575	Սարիբեկյան	Անի	Միխայել	Երեւան	Ռուբինյանց	1960
576	Սարիբեկյան	Գարիկ	Աշոտ	Երեւան	Մանանդյան	1967
577	Սարիբեկյան	Ալբերտ	Յաշա	Երեւան	Դավիթաշեն 3 րդ թաղ	1962
578	Սարիբեկյան	Ալբերտ	Յաշա	Երեւան	Դավիթաշեն 3 րդ թաղ	1962
579	Սարիբեկյան	Ալբերտ	Յաշա	Երեւան	Դավիթաշեն 3 րդ թաղ	1962
580	Սարիբեկյան	Յուրի	Նաիրի	Երեւան	Ա. Տիգրանյան	1961
581	Սարիբեկյան	Կարինե	Բաբկեն	Երեւան	Մարգարյան	1981
582	Սահրադյան	Անուշ	Յանեց	Երեւան	Ռուսեցի	1969
583	Ռազմիկ	Կոլյա	Ռաֆիկ	Երեւան	Անդր. Զորավարի	1978
584	Սահոյան	Քրիստինե	Խաչիկ	Երեւան	Նոր Արեշ 12 փ.	1977
585	Սաֆարյան	Արսեն	Սուրիկ	Երեւան	Բաշինջաղյան	1973
586	Սարգիսյան	Վարդանիկ	Արմենակ	Արարատ	գ. Նորաշեն	1964
587	Սարոյան	Վարդգես	Ալբերտ	Երեւան	Բաշինջաղյան	1972
588	Խանզադյան	Գագիկ	Փայլակ	Երեւան	Գալշոյան	1976
589	Սաֆարյան	Արմեն	Ռաֆիկ	Սեւան	Սայաթ-Նովա	1971
590	Սաֆարյան	Էդիկ	Լեւոն	Գյումրի	Շահումյան	1980
591	Խանումյան	Գրիգոր	Վոլոդյա	Ծաղկաձոր	գ. Խաչփառ	1976
592	Խոյան	Արծ	Էդուարդ	Երեւան	Աճառյան	1967
593	Նոհյան	Արայիկ	Կարապետ	Երեւան	Տիգրան Մեծ	1967
594	Խուդավերդյան	Ղեւոնդ	Սերգեյ	Հրազդան	Ա/Շ	1976
595	Խուդինյան	Ռոբերտ	Խաչիկ	Վանաձոր	Շինարարներ	1974
596	Խոջոյան	Հովհաննես	Ալեքսան	Երեւան	Վարդաշեն 4փ.	1970
597	Սողոմոնյան	Տիգրան	Ժորա	Գյումրի	Աբովյան	1973
598	Սողոմոնյան	Մանյա	Գուրգեն	Գյումրի	Պ. Սեւակ	1980
599	Սուքիասյան	Կարեն	Արեգ	Երեւան	Կոմիտաս	1976
600	Ռոստոմյան	Հովհաննես	Ռուբիկ	Երեւան	Մ. Խորենացի	1976
601	Սուքիասյան	Արշակ	Սաշա	Երեւան	Շիրազի 4 րդ նրբ.	1969
602	Սուքիասյան	Վոլոդյա	Իվան	Երեւան	Գայ	1932
603	Սուքիասյան	Վանուշ	Կամո	Երեւան	Յան Ռայնիս	1982
604	Խոջոյան	Աշոտ	Ալբերտ	Երեւան	Վարդանանց	1980
605	Սիմոնյան	Սիրանուշ	Արշավիր	Երեւան	Շերամ	1978
606	Սիմոնյան	Հակոբ	Սպարտակ	Երեւան	Նալբանդյան	1976
607	Սիմոնյան	Սամվել	Ռուստամ	Երեւան	Նորքի 4 րդ զ.	1965
608	Սիմոնյան	Գարիկ	Հրանտ	Կապան	Շինարարների	1976
609	Սիմոնյան	Դավիթ	Վլադիմիր	Երեւան	Բաղրամյան	1979
610	Սիմոնյան	Արմեն	Հովհաննես	Գյումրի	Շահումյան	1967
611	Ստեփանյան	Գեւորգ	Մուշեղ	Երեւան	Բագրատունյաց	1978
612	Ստեփանյան	Արմեն	Ֆրունզե	Երեւան	Արցախ	1964
613	Ստեփանյան	Էլզա	Արտավազդ	Երեւան	Արցախ	1935
614	Ստեփանյան	Լիանա	Գառնիկ	Երեւան	Կոմի 98	1975
615	Ստեփանյան	Անի	Լավրենտի	Երեւան	Զորավար	1976
616	Ստեփանյան	Սամվել	Սուրեն	Վանաձոր	Մոսկովյան	1978
617	Ստեփանյան	Ռոբերտ	Ֆելիքս	Երեւան	Աճառյան 1-ին	1972
618	Ստեփանյան	Մհեր	Գագիկ	Սեւան	Նաիրյան	1980
619	Ստեփանյան	Գեղամ	Գեղամ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 10	1959
620	Ավագյան	Նաիրա	Տիգրանիկ	Աբովյան	Օգոստոսի 23	1972
621	Սոսոյան	Գեւորգ	Էդուարդ	Վանաձոր	Ալեքսանյան	1972
622	Սոսոյան	Արայիկ	Վաչագան	Երեւան	Ռաֆֆի 111 Բ 1 թաղ	1957
623	Սեդրակյան	Գեղամ	Գեւորգի	Երեւան	Արցախի	1951
624	Սեդրակյան	Աշոտ	Սեբաստիան	Երեւան	Արագած	1952
625	Սեդրակյան	Արսեն	Աշոտ	Կոտայք	գ. Մայակովսկի	1973
626	Տեր-Գասպարյան	Անուշ	Ալեքսանդր	Երեւան	Լենինգրադյան	1965
627	Տեր-Գուլանյան	Աշոտ	Սարգիս	Արագածոտն	գ. Կարբի	1952
628	Տեր-Գուլանյան	Աշոտ	Սարգիս	Արագածոտն	գ. Կարբի	1952
629	Տեր-Զախարյան	Թադեւոս	Հայկազ	Երեւան	Ալիխանյան	1980
630	Տեր-Առաքելյան	Միհրանուհի	Մնացական	Երեւան	Մարի Թաղ 3փ.	1953
631	Տեր-Ավետիսյանց	Իգնատիոս	Ալեքսեյ	Երեւան	Մասիս	1958
632	Փոլադյան	Նորայր	Մերուժան	Երեւան	Անդրանիկի	1974
633	Տեր-Թորոսյան	Արշակ	Արարատ	Երեւան	Ֆուչիկի	1977
634	Տեր-Թորոսյան	Հարություն	Արարատ	Երեւան	Ֆուչիկի	1974
635	Տեր-Հարությունյան	Հովհաննես	Հակոբ	Երեւան	Ֆուչիկի	1974
636	Տեր-Հարությունյան	Հովհաննես	Հակոբ	Երեւան	Ֆուչիկի	1974
637	Տերտերյան	Մարինե	Գուրգեն	Երեւան	Մասիս	1972
638	Տերտերյան	Մարինե	Գուրգեն	Երեւան	Մասիս	1972
639	Տեր-Ղազարյան	Գայանե	Գեւորգ	Երեւան	Պուշկինի	1955
640	Տեր-Սիմոնյան	Արմեն	Երվանդ	Երեւան	Խաչատրյան	1968
641	Կարոյան	Ռուբեն	Վլադիմիր	Երեւան	Զորյան	1961
642	Վանեցյան	Հրայր	Զոհրիկ	Երեւան	Խաչատրյան	1960
643	Տաշչյան	Արտյոմ	Օնիկ	Երեւան	Սունդուկյանց	1974
644	Օհանյան	Անուշ	Ժորա	Երեւան	Քանաքեռ 1 փ.	1965
645	Տանդիլյան	Քրիստինե	Ժանի	Երեւան	Այգեստան 9	1975
646	Օհանյան	Արայիկ	Թաթուլ	Երեւան	Լամբրոնի նրբ.	1966
647	Վարդապետյան	Եղիշե	Կարեն	Աբովյան	4 րդ մ/շ	1957
648	Վարդանյան	Լենա	Ֆրունզե	Երեւան	Գալշոյան	1959
649	Վարդանյան	Սուրեն	Վաչիկ	Երեւան	Ա. Խաչատրյան	1966
650	Վարդանյան	Անդրանիկ	Սուրեն	Գորիս	Արեգունի	1963
651	Վարդանյան	Տիգրան	Գագիկ	Երեւան	Աբովյան	1974
652	Վարդանյան	Տիգրան	Ալբերտ	Երեւան	Քանաքեռ 1-ին փ.	1974
653	Վարդանյան	Միշա	Գրիշա	Երեւան	Կոմսոմոլ 7	1978
654	Վարդանյան	Արմեն	Անուշավան	Երեւան	Ալիխանյան	1962
655	Վարդանյան	Սուրեն	Վաչիկ	Երեւան	Խաչատրյան	1966
656	Վարդանյան	Արմեն	Ռուբիկ	Երեւան	Վ. Համբարձումյան	1965
657	Վարդանյան	Լաուրա	Սարգիս	Երեւան	Սունդուկյան	1944
658	Վարդանյան	Անուշ	Սամվել	Երեւան	Ռ. Մելիքյան	1978
659	Վարդանյան	Արամ	Իվան	Վանաձոր	Գր. Լուսավորիչ	1969
660	Վարդանյան	Սեւան	Գրիշա	Երեւան	Շերամ	1960
661	Կարապետյան	Կարեն	Վաղինակ	Երեւան	Քեռու	1978
662	Կարապետյան	Անդրանիկ	Արմենակ	Երեւան	Դավիթաշեն 1թ.	1956
663	Կարապետյան	Եղիշե	Էդմոնդ	Երեւան	Մխիթարյան	1970
664	Կարապետյան	Հրայր	Սուրեն	Երեւան	Եզնիկ Կողբացի	1959
665	Կարապետյան	Անահիտ	Յուրիկ	Երեւան	Մարի թաղ 18	1964
666	Կարապետյան	Էդուարդ	Ռոբերտ	Երեւան	Պռոշյան	1977
667	Կարապետյան	Լեւոն	Միշա	Գյումրի	Մուշ 2 թաղ	1948
668	Կարապետյան	Վարդան	Կարապետ	Երեւան	Մոսկովյան նրբ. 1	1965
669	Կարապետյան	Էդուարդ	Սամվել	Երեւան	Միկոյան	1979
670	Կարապետյան	Անահիտ	Վազգեն	Երեւան	Ա. Ավետիսյան 4 փ.	1969
671	Կարապետյան	Արթուր	Մերուժան	Երեւան	Գայդար	1975
672	Կարապետյան	Արմեն	Գագիկ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 2 րդ փ.	1974
673	Կարապետյան	Ալեքսանդր	Անի	Երեւան	Բաշինջաղյան 1	1979
674	Կարապետյան	Կարապետ	Մերուժան	Երեւան	Անդրանիկ	1963
675	Կարապետյան	Խաչիկ	Կարապետ	Երեւան	Րաֆֆի	1980
676	Կարապետյան	Արմեն	Աշոտ	Երեւան	Ռուբինյանց	1960
677	Կարապետյան	Սամվել	Մեխակ	Երեւան	Վարդաշեն 9 փ.	1956
678	Կարապետյան	Արմեն	Աշոտ	Երեւան	Ռուբինյանց	1960
679	Կարապետյան	Անուշավան	Աղվան	Երեւան	Դավիթաշեն 1 թաղ	1958
680	Կարապետյան	Զավեն	Արտակ	Վեդի	Աճառյան	1962
681	Կարապետյան	Ռաֆայել	Աշոտ	Երեւան	Միկոյան	1976
682	Կարապետյան	Արմեն	Գագիկ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 2 րդ փ.	1974
683	Կարապետյան	Արմեն	Միհրան	Երեւան	Կարապետյան	1963
684	Կարապետյան	Աշոտ	Գուրգեն	Երեւան	Բագրատունյաց	1955
685	Վահանյան	Անդրանիկ	Բաբկեն	Երեւան	Օրբելի	1975
686	Վահանյան	Հայկանուշ	Բաբկեն	Երեւան	Օրբելի	1972
687	Վարդերյան	Աղասի	Ֆրունզիկ	Երեւան	Ազատության պող.	1962
688	Վարոսյան	Կարեն	Կարլեն	Երեւան	Արամ	1968
689	Վարոսյան	Սարգիս	Գաբրիել	Երեւան	Արամ	1940
690	Վարոսյան	Կարեն	Կարլեն	Երեւան	Արամ	1968
691	Կանայան	Գուրգեն	Արմեն	Երեւան	Մարգարյան	1923
692	Կանայան	Գուրգեն	Արմեն	Երեւան	Մարգարյան	1923
693	Կամոյան	Յուրիկ	Գուրգեն	Երեւան	Ա. Խաչատրյան	1981
694	Կոստանյան	Ռուզաննա	Թորգոմ	Երեւան	Արշակունյաց	1952
695	Կուրղինյան	Լիլիթ	Կարեն	Երեւան	Աբելյան	1970
696	Կոստանյան	Ռուբեն	Անդրանիկ	Երեւան	Նոր Արեշ 35փ.	1934
697	Կոչարյան	Արթուր	Սարո	Երեւան	Մարգարյան	1974
698	Կոստանդյան	Ռուզաննա	Գագիկ	Երեւան	Շերամ	1964
699	Տոնոյան	Արմեն	Միհրան	Երեւան	Ռուբինյանց	1966
700	Տոնոյան	Արշակ	Վանիկ	Երեւան	Մարի-Թաղ 10 շարք	1978
701	Կիրակոսյան	Մարիա	Ալեքսանդր	Երեւան	Թումանյան	1975
702	Կիրակոսյան	Գոհար	Վաղարշակ	Երեւան	Ա. Խաչատրյան	1959
703	Կիրակոսյան	Վահան	Աշոտ	Երեւան	Գոռ	1963
704	Կիրակոսյան	Ալեքսան	Սուրեն	Երեւան	Բաշինջաղյան	1962
705	Կիրակոսյան	Յոլյակ	Արշակ	Երեւան	Վիլնյուս	1942
706	Կիրակոսյան	Հենրիկ	Վարազ	Երեւան	Ավան Արինջ 1 ին մ/շ	1956
707	Կուրեղյան	Արթուր	Ալեքս	Երեւան	8 րդ զանգված	1978
708	Կուրեղյան	Անդրանիկ	Վանուշ	Երեւան	Թբիլիսյան խճուղի	1977
709	Կուրեղյան	Արթուր	Ալեք	Երեւան	Ն.Նորքի 8 րդ զանգ.	1978
710	Մելոյան	Անահիտ	Պետրոս	Արարատ	գ. Արարատ	1976
711	Մելիքսեթյան	Վիլսոն	Վլադիմիր	Երեւան	3. Ավետիսյան	1975
712	Մելքոնյան	Ռաֆիկ	Երվանդ	Երեւան	Սունդուկյան	1969
713	Մելքոնյան	Հենրիկ	Հենրիկ	Գյումրի	Պուշկինի 26	1977
714	Մելքոնյան	Արթուր	Սամվել	Վանաձոր	Տերյան փակ.	1978
715	Մելքոնյան	Կոնստանտին	Երվանդ	Երեւան	Մոլդովական	1977
716	Մելքոնյան	Ռաֆիկ	Երվանդ	Երեւան	Սունդուկյան	1969
717	Մելքոնյան	Արուս	Պետրոս	Երեւան	Աբովյան	1953
718	Մեսրոպյան	Գեւորգ	Վարդգես	Երեւան	Շիրազ	1966
719	Մեսրոպյան	Լյուդա	Ռուբեն	Կոտայք	գ. Զովունի	1952
720	Մեսրոպյան	Մարգարիտ	Հայկազ	Երեւան	Բաղյան 13	1962
721	Մեսրոպյան	Մարգարիտ	Հայկազ	Երեւան	Ն.Նորքի 3 րդ զանգ.	1962
722	Մեսրոպյան	Վահագն	Շավարշ	Երեւան	Աճառյան 2 րդ զ.	1978
723	Մեսրոպյան	Անուշ	Վահան	Երեւան	Արզումանյան	1979
724	Մելքոնյան	Գագիկ	Լեւոն	Երեւան	Աբովյան	1962
725	Մելքոնյան	Մարգո	Մելքոն	Երեւան	ՀԱԿ 9 3 թաղ	1949
726	Մելքոնյան	Արամայիս	Մանուկ	Երեւան	Գայդար	1975
727	Մելքոնյան	Վաչիկ	Ծատուր	Վանաձոր	Օգոստոսի 23	1965
728	Մխիթարյան	Արտյոմ	Սուրեն	Երեւան	Ավան	1976
729	Քոչարյան	Արման	Մերուժ	Երեւան	Սեբաստիա	1976
730	Քոչարյան	Արմեն	Աշոտ	Երեւան	Չարենցի 1-ին նրբ.	1974
731	Եփրեմյան	Հովհաննես	Աշոտ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 10 փ.	1955
732	Եփրեմյան	Հովհաննես	Աշոտ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 10 փ.	1955
733	Եփրեմյան	Արման	Գեւորգ	Երեւան	Բուդապեշտի	1977
734	Եփրեմյան	Հովհաննես	Աշոտ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 10 փ.	1955
735	Եփրեմյան	Հովհաննես	Աշոտ	Երեւան	Վ.Շենգավիթ 10 փ.	1955
736	Եգորյան	Փայլուն	Արմեն	Երեւան	Լեփսիուս 6	1933
737	Փանոսյան	Հովիկ	Վաչիկ	Կոտայք	գ. Արզնի 5-րդ	1958
738	Փանոսյան	Թորոս	Հենրիկ	Երեւան	Բաբաջանյան	1960
739	Մազմանյան	Սուրեն	Գուրգեն	Երեւան	Ա.Միքայելյան	1963
740	Ղազարյան	Վարդան	Ռաֆիկ	Երեւան	Բրյուսով	1958
741	Ղազախեցյան	Արման	Երվանդ	Երեւան	Նարեկացի	1974
742	Ղազարովա	Ալեքսանդրա	Քաջիկ	Երեւան	Գայի	1972
743	Ղազարյան	Արշակ	Սուրեն	Երեւան	Նոր 92	1973
744	Ղազարյան	Արթուր	Ալբերտ	Երեւան	Նորքի 5-րդ զ.	1972
745	Ղազարյան	Վոլոդյա	Շահեն	Երեւան	Դավիթաշեն 1-ին թաղ	1960
746	Ղազարյան	Գուրգեն	Հենրիկ	Երեւան	Աբովյան	1974
747	Ղազարյան	Ռուդիկ	Գրիշա	Երեւան	Սայաթ-Նովա	1970
748	Ղազարյան	Դավիթ	Հովհաննես	Երեւան	Խաղաղ Դոն	1979
749	Ղազարյան	Մարինե	Մնացական	Երեւան	ՀԱԿ Բ 2 թաղ	1964
750	Ղազարյան	Վլադիմիր	Իշխան	Երեւան	Մանթաշ 9	1961
751	Ղազարյան	Լիլիթ	Վլադիմիր	Երեւան	Մասիս	1978
752	Ղազարյան	Ալբերտ	Վարդան	Երեւան	Դավիթաշեն 1-ին թաղ	1980
753	Ղազարյան	Հովհաննես	Հակոբ	Երեւան	Մոլդովական	1978
754	Ղազարյան	Արման	Լեւոն	Երեւան	Լալայան	1973
755	Ղազարյան	Արթուր	Յաշա	Վանաձոր	Գր. Լուսավորիչ	1971
756	Ղազարյան	Արմենուհի	Յաշա	Վանաձոր	Գ. Լուսավորիչ	1968
757	Ղազարյան	Սամվել	Սուրեն	Երեւան	Արշակունյաց	1950
758	Մարտիրոսյան	Սեւիլիա	Ալեքսան	Երեւան	Յան Ռայնիս	1982
759	Մանոյան	Գառնիկ	Ռաֆիկ	Երեւան	Մաշտոցի պող.	1978
760	Մանուկյան	Օնիկ	Թաթոս	Երեւան	Րաֆֆի	1982
761	Քալաշյան	Էլենա	Ալեքսանդր	Երեւան	Բաբաջանյան	1980
762	Քալաշյան	Արշակ	Գեւորգ	Արտաշատ	Աճառյան	1979
763	Քալաշյան	Նորայր	Քրիստափոր	Երեւան	Ավան 14 փ. 3 նրբ.	1972
764	Քալաշյան	Արշակ	Գեւորգ	Արտաշատ	Աճառյան	1979
765	Քալանթարյան	Անժելա	Հովհաննես	Երեւան	Աղայան	1933
766	Մալոյան	Գոհար	Գրիգոր	Երեւան	Խաժակյան	1956
767	Մալխասյան	Լյուդմիլա	Արշալույս	Երեւան	Ռուբինյանց	1929
768	Մալյան	Բորիս	Հովհաննես	Երեւան	Զավարյան	1954
769	Մանուկյան	Յուրիկ	Արշամ	Երեւան	Սունդուկյանց	1957
770	Մանուկյան	Վահան	Սամվել	Երեւան	Նարեկացու 1 փ.	1961
771	Մանվելյան	Մուշեղ	Սամվել	Երեւան	Խորենացի	1980
772	Մանվելյան	Մուշեղ	Սամվել	Երեւան	Խորենացի	1980
773	Մարտիրոսյան	Կարինե	Արշալույս	Երեւան	Սեբաստիա	1954
774	Մարգարյան	Ժորա	Գեղամ	Երեւան	Կոչինյան	1956
775	Մարգարյան	Սամվել	Ալեքսանդր	Երեւան	Օհանով	1954
776	Մարգարյան	Վարդուհի	Իշխան	Երեւան	Ազատության	1957
777	Մարգարյան	Վահրամ	Հայկ	Երեւան	Տիգրան Պետրոսյան	1953
778	Մարգարյան	Սամվել	Հայկ	Երեւան	Մ. Խորենացու	1956
779	Մարգարյան	Միհրան	Կարապետ	Երեւան	Բաղրամյան	1940
780	Մարգարյան	Շահեն	Մարգար	Երեւան	Նորագավիթ 4 րդ փ.	1965
781	Մարգարյան	Ֆելիքս	Կարապետ	Երեւան	Վրացյան նրբ. 4	1954
782	Մարգարյան	Վանուշ	Դավիթ	Աբովյան	Հանրապետության	1980
783	Մարգարյան	Արշակ	Լեւոն	Երեւան	Տիգրան Մեծ	1972
784	Մարգարյան	Արմեն	Սմբատ	Երեւան	Հ. Քոչար	1965
785	Մարգարյան	Արշալույս	Եմիլ	Երեւան	Ա. Տիգրանյան	1930
786	Մարգարյան	Էդիկ	Զավեն	Գյումրի	Ն. Շահումյանի 220/197	1957
787	Մարգարյան	Սերգեյ	Գեւորգ	Երեւան	Սեբաստիա 19 փ.	1949
788	Մարգարյան	Սերգեյ	Գեւորգ	Երեւան	Սեբաստիա 19 փ.	1949
789	Մարգարյան	Տիգրան	Սարգիս	Գեղարքունիք	գ. Վարդենիս	1967
790	Մարգարյան	Անահիտ	Ռուբիկ	Երեւան	Խաղաղ Դոն	1965
791	Մարգարյան	Հայկ	Սերգեյ	Երեւան	Վ. Վաղարշյան	1977
792	Մարությյան	Ռուբեն	Ռոբերտ	Երեւան	Ազատության	1974
793	Մարությյան	Ռուբեն	Ռոբերտ	Երեւան	Ազատության պող.	1974
794	Մարտիրոսյան	Արմեն	Վոլոդյա	Երեւան	Աշոտ	1978
795	Մարտինոսյան	Պետրոս	Հրայրիկ	Գավառ	Զորավար Անդրանիկ	1977
796	Փաշինյան	Տիգրան	Աշոտ	Գյումրի	Աբովյան	1960
797	Փարսադանյան	Զավեն	Վաղարշակ	Կապան	Ռաֆֆու	1958
798	Փարսադանյան	Կամո	Կոլյա	Կապան	Դ. Ալեքսանյան	1960
799	Փարսադանյան	Կարեն	Կարլեն	Երեւան	Նորքի 2 րդ զանգ.	1969
800	Մանուկյան	Նորայր	Էդուարդ	Երեւան	Ալիխանյան	1978
801	Մաթեւոսյան	Նորայր	Արամ	Երեւան	Աբովյան	1949
802	Մաթեւոսյան	Հարություն	Հովհաննես	Գյումրի	Երեւանյան խճուղի	1972
803	Մաթեւոսյան	Կարեն	Վրամ	Երեւան	Գործարանների	1968
804	Մաթեւոսյան	Սամվել	Սուրեն	Երեւան	Չերնիշեւսկի	1970
805	Մաթեւոսյան	Արշալույս	Ռաֆայել	Երեւան	Կոմիտաս	1966
806	Մաթեւոսյան	Անդրանիկ	Մերուժան	Աբովյան	3 րդ միկր.	1975
807	Մաթեւոսյան	Լյովա	Հարություն	Երեւան	Սոսյան	1964
808	Մաթեւոսյան	Սուրեն	Տիգրան	Գյումրի	Սայաթյան	1959
809	Մաթեւոսյան	Սուրիկ	Ալեքս	Վանաձոր	Շիրակի	1959
810	Մաթեւոսյան	Հովհաննես	Արշավիր	Երեւան	Ն. Աղոնց	1949
811	Մաթեւոսյան	Դավիթ	Տիգրան	Երեւան	Խաղաղ Դոն	1975
812	Մաթեւոսյան	Զեպյուռ	Հրայր	Երեւան	Ն.Նորքի 3 րդ զանգ.	1979
813	Մաթեւոսյան	Ռաֆիկ	Հովհաննես	Երեւան	Շիրակ	1947
814	Ղահրամանյան	Արսեն	Արշակ	Երեւան	Մարի Թաղ 5 րդ շարք	1951
815	Փաշայան	Ալեքսան	Սամվել	Վանաձոր	Բաղրամյան	1974
816	Փաշինյան	Կարեն	Վլադիմիր	Երեւան	Հ. Հովհաննիսյան	1980
817	Փանոսյան	Վահե	Վարդան	Երեւան	Հանրապետության	1982
818	Փանոսյան	Վահե	Վարդան	Երեւան	Հանրապետության	1982
819	Սարգսյան	Կոլյա	Դավիթ	Երեւան	Կոմիտաս	1958
820	Սահյան	Հարություն	Ստեփան	Երեւան	Քոչարյան	1969
821	Սահյան	Գայանե	Հարություն	Երեւան	Տիգրան Պետրոսյան	1958
822	Փանոսյան	Գեւորգ	Լիպարիտ	Երեւան	Ե. Քոչար	1947
823	Փանոսյան	Աշոտ	Կարապետ	Երեւան	Նոր Մարաշ Շիրոկ	1951
824	Սիմոնյան	Դավիթ	Միշա	Երեւան	Տ. Մեծի նրբ.	1974
825	Սիմոնյան	Դավիթ	Միշա	Երեւան	Տիգրան Մեծի նրբ.	1974
826	Սիմոնյան	Սերգեյ	Լավրենտի	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան նրբ.	1979
827	Սիմոնյան	Սերգեյ	Լավրենտի	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան նրբ.	1979
828	Սիմոնյան	Սերգեյ	Լավրենտի	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան նրբ.	1979
829	Սիմոնյան	Սերգեյ	Լավրենտի	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան նրբ.	1979
830	Սիմոնյան	Սերգեյ	Լավրենտի	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան նրբ.	1979
831	Սիմոնյան	Տիգրան	Տաճատ	Երեւան	Անդրանիկ	1959
832	Սիմոնյան	Ռուսլան	Անդրանիկ	Գյումրի	Ֆրունզեի	1954
833	Սիմոնյան	Կարեն	Աշոտ	Երեւան	Մարի թաղ 8 փ.	1979
834	Սիմոնյան	Հակոբ	Գարեգին	Երեւան	Եղբայրության	1952
835	Սիմոնյան	Կարեն	Օսկար	Երեւան	Վարդանանց	1971
836	Սիմոնյան	Անդրանիկ	Վահան	Երեւան	Ֆրունզե	1937
837	Սիմոնյան	Նարգիզ	Բորիս	Երեւան	Մեծարենցի	1958
838	Սիմոնյան	Մարտին	Հայկազուն	Երեւան	Մարի Թաղ 5 րդ շարք	1949
839	Սիմոնյան	Արամ	Ռուբեն	Երեւան	Աճառյան	1960
840	Սիմոնյան	Արթուր	Վոլոդյա	Սեւան	Նալբանդյան	1981
841	Սիմոնյան	Կարեն	Գագիկ	Երեւան	Չարենց	1978
842	Սիմոնյան	Իշխան	Սերգո	Երեւան	Հաղթանակի 4 փ.	1955
843	Սիմոնյան	Արմեն	Արշավիր	Մասիս	2 թաղ	1976
844	Սիմոնյան	Եղիշե	Եղիշե	Երեւան	Հ. Ներսիսյան	1968
845	Սիմոնյան	Վաչագան	Ասատուր	Երեւան	Մյասնիկյան	1958
846	Սիմոնյան	Սուրեն	Պետրոս	Երեւան	Նիկոլ Դումանի	1946
847	Փանոյան	Դավիթ	Պարույր	Երեւան	Բանգլադեշ	1981
848	Փանոյան	Արթուր	Աշոտ	Երեւան	Արցախի	1970
849	Փանոյան	Աշոտ	Հրանտ	Երեւան	Նար-Դոս	1946
850	Սիմոնյան	Սամվել	Անդրեա	Երեւան	Լուկաշինի	1963
851	Քամալյան	Նունե	Մնացական	Երեւան	Ավետիսյան	1968
852	Քոչարյան	Վարդուհի	Երվանդիկ	Լոռի	գ. Վահագնաձոր	1974
853	Պողոսյան	Վահագն	Գառնիկ	Գյումրի	Գոգոլ	1976
854	Սողոմոնյան	Յուրա	Արշակ	Երեւան	Դավիթ Բեկ	1948
855	Սուքիաս	Լարիսա	Ալեքսանդր	Երեւան	Կոչինյան	1946
856	Սարգսյան	Սամվել	Անդրանիկ	Երեւան	Հաղթանակի	1965
857	Սարգսյան	Հովհաննես	Արշավիր	Երեւան	Գալշոյան	1974
858	Սարգսյան	Կարապետ	Մարզպետյան	Սեւան	Շահումյան	1963
859	Սարգսյան	Ռաֆայել	Դավիթիկ	Երեւան	Բաբաջանյան	1935
860	Սարգսյան	Անահիտ	Համբարձում	Հրազդան	Մյասնիկյան	1958
861	Պողոսյան	Տիգրան	Նորիկ	Երեւան	Ֆրունզե	1976
862	Պողոսյան	Լյուսյա	Հարություն	Երեւան	Շահումյան	1947
863	Պողոսյան	Արմեն	Միքայել	Երեւան	Կուրղինյան նրբ.	1973
864	Պողոսյան	Էդուարդ	Ֆրունզիկ	Երեւան	Գ. Նժդեհ	1956
865	Սարգսով	Ռոբերտ	Սարգիս	Երեւան	Բաբաջանյան	1938
866	Սարգսյան	Արմեն	Տիգրան	Երեւան	Շարուրի	1972
867	Սարգսյան	Դավիթ	Աշոտ	Մասիս	3 րդ թաղամաս	1972
868	Սարգսյան	Արմեն	Ռուբիկ	Սեւան	Ս.Սեւանցու	1972
869	Սարգսյան	Ժորա	Սամվել	Երեւան	Դավիթաշեն 1-ին թաղ	1946
870	Սարգսյան	Զոհար	Հովսեփ	Երեւան	Էրեբունի	1935
871	Սարգսյան	Էդիկ	Սուրիկ	Երեւան	Սունդուկյանց	1959
872	Սարգսյան	Ռաֆիկ	Նահապետ	Աբովյան		1957
873	Սարգսյան	Հարություն	Արմեն	Գյումրի	Խաղաղության հր.	1963
874	Սարգսյան	Մովսես	Մնացական	Երեւան	Ֆուչիկ	1975
875	Սարգսյան	Արմեն	Հարություն	Երեւան	Պարոնյան	1963
876	Յոլչյան	Օնիկ	Անդրանիկ	Երեւան	Մարի թաղ 5 րդ շարք	1936
877	Մուշեղյան	Աշոտ	Գեւորգ	Երեւան	Կորյուն	1978
878	Քոլյան	Վարդգես	Հովսեփ	Երեւան	Միքայելյան	1962
879	Սուրենյան	Գեւորգ	Միշակ	Երեւան	Վարդանանց	1946
880	Փիլիպյան	Գոհար	Համբարձում	Երեւան	Արցախի	1959
881	Միքայելյան	Անժելա	Ալեքսանդր	Աբովյան	Երեւանյան	1967
882	Միրզոյան	Գեւորգ	Սարգիս	Երեւան	Տ. Պետրոսյան	1981
883	Միրզոյան	Հրայր	Ռաֆայել	Գորիս	Սյունիքի	1978
884	Միրզոյան	Հարություն	Գագիկ	Երեւան	Ավան Արինջ 1 մ/շ	1982
885	Միրզոյան	Սուրեն	Արամ	Մասիս	3 րդ թաղ.	1954
886	Միրզոյան	Էլմիրա	Բորիս	Երեւան	Շիրակի 2 րդ նրբ.	1969
887	Միրզոյան	Արգենտա	Արտավազդ	Գորիս	Վանի	1956
888	Փիլոսյան	Ալեքսանդր	Միխայել	Երեւան	Ավան Արինջ	1981
889	Միրզոյան	Արմեն	Հրանտ	Երեւան	Համագործակցության	1973
890	Միրզոյան	Միշակ	Վարդգես	Երեւան	Զեյթուն	1947
891	Քոչարյան	Անահիտ	Խաչիկ	Երեւան	Սունդուկյանց	1969
892	Մխիթարյան	Մկրտիչ	Լեւոն	Էջմիածին	Աճառյան	1970
893	Մխիթարյան	Միհրան	Գարիկ	Երեւան	Վ. Փափազյան	1977
894	Մխիթարյան	Ալֆրեդ	Փաշիկ	Երեւան	Չայկովսկի 10 փ.	1974
895	Մխիթարյան	Էդվարդ	Վլադիմիր	Երեւան	Պիոներական նրբ. 4	1977
896	Մխիթարյան	Լիլիթ	Յուրի	Երեւան	Աճառյան	1960
897	Եսայան	Արտավազդ	Ռաֆայել	Երեւան	Մյասնիկյան 1 նրբ.	1979
898	Եսայան	Վահե	Ռաֆիկ	Երեւան	Ե. Թադեւոսյան	1975
899	Եսայան	Ալեքսան	Գրիգոր	Երեւան	Գրիբոյեդով	1975
900	Միրոյան	Նորայր	Ռուբիկ	Երեւան	Րաֆֆի	1975
901	Մխիթարյան	Արման	Սամվել	Երեւան	Դավիթաշեն 4 թաղ	1976
902	Մխիթարյան	Սամվել	Երվանդիկ	Երեւան	Դավիթաշեն 2 թաղ	1962
903	Մխիթարյան	Արմեն	Հայրապետ	Երեւան	Արշակունյաց	1961
904	Մխիթարյան	Արտյոմ	Մուշեղ	Երեւան	Մանթաշյան	1979
905	Մխիթարյան	Սամսոն	Շմավոն	Երեւան	Ն.Նորքի 4 րդ զ. 2 հ.	1942
906	Մկրյան	Արշակ	Արամայիս	Երեւան	Մարի թաղ 3 րդ փողոց	1973
907	Մկրտչյան	Սուրեն	Հովհաննես	Երեւան	Նար-Դոս	1952
908	Մկրտչյան	Սոնյա	Տաճատ	Երեւան	Արաբկիր	1957
909	Մկրտչյան	Եղիա	Նիկողոս	Երեւան	Չեխով	1987
910	Մկրտչյան	Աշոտ	Դավիթիկ	Արմավիր	Հանրապետության	1962
911	Մկրտչյան	Ռոբերտ	Մարտուն	Արարատ	գ. Արմաշ	1961
912	Մկրտչյան	Բագրատ	Սերժիկ	Երեւան	ԶՈՐ.Ա. Դ.Անհաղթի	1977
913	Մկրտչյան	Աշոտ	Գեւորգ	Երեւան	Շահումյան 5-րդ փ.	1959
914	Մկրտչյան	Անժելա	Յուրիկ	Երեւան	Դավիթաշեն 3-րդ թաղ	1979
915	Մկրտչյան	Աշոտ	Գեւորգի	Երեւան	Շահումյան 5 փ.	1959
916	Մկրտչյան	Զարուհի	Արմեն	Երեւան	Լեռ	1971
917	Մկրտչյան	Արամ	Ռուբեն	Երեւան	Անդրանիկ	1973
918	Մկրտչյան	Արմեն	Ալեքսանդր	Սեւան	Խաղաղության	1974
919	Մկրտչյան	Արմեն	Ալեքսանդր	Սեւան	Խաղաղության	1974
920	Մկրտչյան	Էդգար	Ալիկ	Երեւան	Հաղթանակի 8	1980
921	Մկրտչյան	Արմեն	Ալբերտ	Երեւան	Ա. Խաչատրյան	1973
922	Մկրտչյան	Արմենուհի	Աշոտ	Երեւան	Ալեքսանյան	1971
923	Մկրտչյան	Թամարա	Արթուր	Երեւան	Գայդար	1948
924	Երեմյան	Ռաֆիկ	Վաչիկ	Արտաշատ	Աճառյան	1953
925	Երիցյան	Արմեն	Սարգիս	Արագածոտն	գ. Ուշի	1966
926	Երիցյան	Արման	Ռուբիկ	Երեւան	Րաֆֆի	1979
927	Եղոյան	Մարգարիտ	Արշալույս	Երեւան	Ա. Տիգրանյան	1972
928	Եղիազարյան	Անդրեաս	Սիրեկան	Գյումրի	Քոչարյան	1971
929	Եղիազարյան	Սուսաննա	Սարգիս	Գյումրի	Սերյան	1964
930	Եղիազարյան	Էդիկ	Գեւորգ	Վանաձոր	Մ. Խորենացի	1950
931	Եղիազարյան	Գեւորգ	Յուրա	Երեւան	Գայ	1977
932	Եղիկյան	Հրայր	Լյովա	Գյումրի	Կուսինե	1972
933	Մնացականյան	Կարեն	Արայիկ	Երեւան	Մարի թաղ 5-րդ շարք	1968
934	Մնացականյան	Սարգիս	Արտաշես	Երեւան	Մարի թաղ 5-րդ շարք	1981
935	Մնացականյան	Արմեն	Կոլյա	Երեւան	Վիլնյուս	1975
936	Մնացականյան	Հմայակ	Սեւան	Երեւան	Տիգրան Մեծի 1-ին նրբ.	1957
937	Մնացականյան	Կարեն	Լյուդվիգ	Երեւան	Աղասի Խանջյան	1976
938	Մնացականյան	Ռաֆիկ	Գաբրիել	Երեւան	Անհայտ	1969
939	Մնացականյան	Ալեքսանդր	Արամ	Երեւան	Ն.Նորքի 9-րդ զ.	1945
940	Մնացականյան	Ռոբերտ	Գեւորգ	Երեւան	Մանանդյան	1941
941	Մնացականյան	Մարինա	Կարեն	Երեւան	Արաբկիր 17	1977
942	Մնացականյան	Հովհաննես	Բաբկեն	Արմավիր	Բաղրամյան	1950
943	Մնացականյան	Արմեն	Կոլյա	Երեւան	Ն.Նորքի 9-րդ զանգ.	1975
944	Մնացականյան	Անդրեա	Ալֆրեդ	Երեւան	Տիգրան Մեծ	1965
945	Մնոյան	Մերուժան	Գեւորգ	Գյումրի	Ֆուչիկ	1925
946	Նաիրյան	Լեւոն	Մերուժան	Երեւան	Լվովյան	1958
947	Շախոյան	Արմեն	Կոլյա	Երեւան	Ռ. Մելիքյան	1975
948	Շախոյան	Արմեն	Կոլյա	Երեւան	Ռ. Մելիքյան	1975
949	Շավերդյան	Ալիկ	Քրիստափոր	Երեւան	Արցախի Մեծ	1960
950	Շավերդյան	Ալիկ	Քրիստափոր	Երեւան	Արցախի Մեծ	1960
951	Շահբազյան	Մարիամ	Մարտին	Արարատ	գ. Արեւաբույր	1981
952	Շահբազյան	Համլետ	Հարույթ	Երեւան	Պարոնյան	1962
953	Շահինյան	Արուսյակ	Կարլեն	Երեւան	Դ. Անհաղթ	1968
954	Շահինյան	Հարություն	Գրիշա	Երեւան	Կիլիկիա 1 փ.	1953
955	Շահինյան	Արմեն	Գագիկ	Երեւան	Ռ. Ռաֆայելյան	1969
956	Շահինյան	Թամարա	Ժորա	Երեւան	Մարի Թաղ 4 փ.	1963
957	Շահինյան	Էդուարդ	Միհրան	Երեւան	Ռ. Ավետիսյան	1957
958	Շահինյան	Միքայել	Բորիս	Երեւան	Ա. Հեռացի	1961
959	Շահվերդյան	Կարեն	Վազգեն	Երեւան	Նորքի 8 րդ զանգ.	1963
960	Շահվերդյան	Կարեն	Վազգեն	Երեւան	Ն.Նորքի 8-րդ զանգ.	1963
961	Շահվերդյան	Գագիկ	Ռուբեն	Երեւան	Չկալով	1955
962	Շամոյան	Գեւորգ	Իշխան	Երեւան	Տիգրան Մեծ	1975
963	Շամոյան	Գեւորգ	Իշխան	Երեւան	Տիգրան Մեծ	1975
964	Շուշանյան	Մարինա	Սուրեն	Երեւան	Դավիթաշեն 2-րդ թաղ	1951
965	Չիլոյան	Ռոմիկ	Անդրանիկ	Երեւան	Նար-Դոս	1940
966	Չիլինգարյան	Նառա	Սուրեն	Երեւան	Բաղրամյան ող. 2 փակ.	1935
967	Չիլինգարյան	Նառա	Սուրեն	Երեւան	Բաղրամյան ող. 2 փակ.	1935
968	Չոբանյան	Դավիթ	Ժորա	Երեւան	Շիրակի 2-րդ նրբ.	1973
969	Ներսիսյան	Նունե	Մելս	Երեւան	Քեռի	1969
970	Ներսիսյան	Սուրեն	Գասպար	Երեւան	Գրիբոյեդով	1938
971	Ներսիսյան	Արթուր	Սուրիկ	Երեւան	Թումանյան	1965
972	Ջանոյան	Վարդան	Վիկտոր	Երեւան	Պուշկինի 1-ին նրբ.	1964
973	Նազարեթյան	Գոհար	Ռաֆիկ	Կապան	Դավիթ Բեկի	1972
974	Նազարեթյան	Թագուհի	Յուրիկ	Կապան	Ս.Սեբաստացու	1977
975	Նազարյան	Ալբերտ	Սուրեն	Երեւան	Մանանդյան	1951
976	Նազարյան	Կարեն	Զավեն	Երեւան	Մ. Խորենացի	1976
977	Նազարյան	Արսեն	Քրիստափոր	Երեւան	Խորհրդարանի	1959
978	Նազարյան	Գարիկ	Էդգար	Երեւան	Աբովյան անց.	1971
979	Յազիչյան	Արթուր	Ռաֆիկ	Երեւան	Չարենց	1962
980	Նազարյան	Արմեն	Սերգեյ	Երեւան	Գայդար	1982
981	Նազարյան	Արմեն	Սերգեյ	Երեւան	Գայդար	1982
982	Նալբանդյան	Սամվել	Գուրգեն	Երեւան	Մաշտոցի	1951
983	Նալբանդյան	Ռուբեն	Սամվել	Երեւան	Այգեստան 1-ին փ. 8 ա	1942
984	Նախշքարյան	Արթուր	Գեւորգ	Երեւան	Ալիխանյան	1957
985	Նավոյան	Քնարիկ	Անդրեաս	Երեւան	Արշակունյաց	1960
986	Յավրյան	Սամվել	Ռաֆիկ	Երեւան	Ռուբինյանց	1958
987	Յավրյան	Էդուարդ	Վոլոդյա	Երեւան	Շահումյան	1976
988	Յավրյան	Լեւոն	Սերգեյ	Վանաձոր	Մոսկովյան	1959
989	Յավրյան	Լեւոն	Սերգեյ	Վանաձոր	Մոսկովյան	1959
990	Նահապետյան	Արմեն	Իշխան	Երեւան	Սեբաստիա	1965
991	Ջուրայան	Տիգրան	Հրանտ	Երեւան	16 թաղ	1980
992	Նանյան	Յակոբ	Գեղամ	Երեւան	Այգեստան 10	1946
993	Յոլյան	Աշոտ	Հակոբ	Երեւան	1-ին Կոմունիստների	1967
994	Նիկոլյան	Յուրիկ	Գառնիկ	Երեւան	Շիրակ	1943
995	Նիկոլյան	Հարություն	Սերգեյ	Երեւան	Աբովյան	1982
996	Նիկողոսյան	Հովհաննես	Գրիգորի	Երեւան	Էրեբունի	1966
997	Ջամալյան	Կարեն	Ռոբերտ	Երեւան	Հովսեփյան 9 3	1975
998	Օհանյան	Անահիտ	Զարզանդ	Երեւան	Արցախի	1956
999	Օհանյան	Միհրան	Գառնիկ	Երեւան	Ա. Բաբաջանի 2-րդ նրբ.	1979
1000	Օհանյան	Արտաշես	Արտավազդ	Երեւան	Ազատության	1958

Տեղեկություն.
[illegible] համար դիմել
[illegible]
Երեւան, Ն.Զեյթուն, 2 րդ փողոց, տուն 38 [illegible]
ԼՂՄ [illegible] համար դիմել [illegible] Տիգրան Մեծ 39 [illegible]

ՇԱԽՄԱՏ

Մեղվափեթակից՝ բռնցքամարտի ռինգ

ԱՐԱՄ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Դելիի «Հայաթ» հինգաստղանի հյուրանոցի մեծ սրահն այժմ քիչ բանով է հիշեցնում այն պատկերը, որ կար սրանից կես ամիս առաջ՝ աշխարհի չեմպիոնի առաջնության մեկնարկում: Առաջին փուլում դահլիճը մեղվանոց էր հիշեցնում. պայքարն ընթանում էր միանգամից 65 խաղատախտակների վրա, շախմատիստները շրջում էին սեղանից-սեղան, շշուկով ինչ-որ մտքեր փոխանակում, հանդիսատեսները, իրենց հատկացված հատվածում, նույնպես շրջագայության մեջ էին, փորձում էին ինչ-որ բան տեսնել խաղատախտակների վրա, քանի որ որեւէ խաղ չէր ցուցադրվում:

Այժմ, առաջնության հիմնական մասի եզրագծում, երբ «կենդանի» են մնացել միայն վեց մասնակիցներ՝ չորս տղամարդ եւ երկու կին, մրցասրահը ավելի շատ նման է բռնցքամարտի ռինգի: Սրահի կենտրոնում պատվաններով շրջափակված խաղակույսում մեջ միայն շախմատիստներն ու մրցավարներն են: «Ռինգի» կենտրոնում երկու չինուհիներն են՝ Սե Ջունը եւ Քին Կայինգը, եւ ոչ միայն այն պատճառով, որ նրանք գեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչներն են. շախմատիստուհիներն արդեն անմիջականորեն վիճարկում են աշխարհի չեմպիոնուհու կոչումը, ի տարբերություն տղամարդկանց, որոնք «միայն» կիսաեզրափակիչ փուլում են: Ահա թե ինչու Վիշվանաթան Անանդ-Մայքլ Ադամս, Ալեքսեյ Շիրով-Ալեքսանդր Գրիշչուկ զույգերին բաժին են ընկել խաղակույսու ու ձախ եւ աջ մասերը:

Իհարկե, հնդիկ շախմատասերները կցանկանային Անանդի խաղասեղանը տեղավորել ամենակենտրոնում եւ բարձր պատվանդանի վրա: Ի դեպ, մոռացա ասել, որ խաղատախտակները եւ, բնականաբար, շախմատիստները, խնկարտես, ի տարբերություն նախորդ փուլերի, պատվանդանի վրա են, այնպես որ հանդիսականները կարող են տեսնել գրոսմայստերների դեմքերը, որոնք հաճախ շատ բան են ասում: Իսկ բուն խաղի ընթացքին կարելի է հետեւել համակարգիչներով, որոնք հենց այստեղ՝ մրցասրահում, բազմականայաի են:

Ի դեպ, Արտյոմ Տարասովի գլխավորած «ՖԻԴԵ կոմերս» ընկերությունն իրականացնում է աշխարհի առաջնության համակարգչային սպասարկումը. ժամանակակից տեխնիկայով հագեցրել է նաեւ ծեծմամուլի եւ մամուլի կենտրոնը, որտեղ ապրուծի բաժինը կազմում են հնդիկ լրագրողները: Նրանց համար պարբերաբար «դասախոսություն» են կարդում գրոսմայստեր Սալովը եւ միջազգային վարպետ Լեասիկը, եւ համարյա ամեն օր իր խաղացած պարտիան է վերլուծում մասնակիցներից որեւէ մեկը:

Վեցերորդ փուլի անդրանիկ օրը մամուլի կենտրոն եկավ Անանդը: Ոչ, նա չէր հաղթել Ադամսին՝ ոչ երկարատեւ պայքարից հետո գրանցվել էր ոչ-ոքի, բայց Վիշին հրաշալի հասկանում է, որ հնդիկ լրագրողները (եւ ոչ միայն նրանք) անհամբեր սպասում են իր ամեն մի խոսքին եւ ձգտում է համապատասխանաբար պահել իրեն:

Գերազանց տրամադրությամբ թողեց մրցասրահը Շիրովը, որը քառորդություններում խճճեց երիտասարդ Գրիշչուկին եւ հաղթանակ տարավ: Զգացվում է, որ Շիրովը, որն ընդամենը մի քանի ամիս առաջ ձգտում էր «ՖԻԴԵ-ից դուրս» աշխարհի չեմպիոնի կոչում վիճարկել Կասպարովի հետ, այժմ լրջորեն հավակնում է բարձրագույն տիտղոսին ՖԻԴԵ-ի շրջանակներում:

Ակնհայտ է, որ լի է վճռականությամբ պահպանելու իր տիտղոսը աշխարհի չեմպիոնուհին՝ Սե Ջունը, որն առաջին պարտիայում վստահորեն հաղթեց իր հայրենակից Քին Կանյինգին:

Կանանց մրցապայքարում դեռ երեք հիմնական (չհաշված հնարավոր լրացուցիչները) պարտիա կա, եւ գնահատականները կարող են փոխվել:

ԶԻԳԶԱԳ

ՎԱՃԱՌԱՍՐԱՀՆԵՐՈՒՄ

ԳՈՐԾՈՒՄ ԵՆ ԱՄԱՆՈՐՅԱ

7 - 10% ԶԵՂՉԵՐ

«HIGHTECH» ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

աշխատանքի է հրավիրում փորձառու ծրագրավորողների՝ բարձր վարձատրությամբ (ցանկության դեպքում աշխատանք միայն շաբաթ եւ կիրակի օրերին):

Դիմել Արշակունյաց 59 հասցեով, դեկտեմբերի 9-19-ը, ամեն օր, ժամը 9:00-18:00-ը:

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ «ՕՐԲԻՏԱ» երկրային կայանի շենքի հիմնական շինվերանորոգման եւ պարսպի շինարարության աշխատանքների համար: Այն շինարարական կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին, պետք է.

- Ունենան տվյալ աշխատանքների կատարման համար պահանջվող պետական «լիցենզիա»-ները,
- Գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ աշխատանքների ծավալները շահագրգռված կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով

Արմենտել ՀՁ ՓԲԸ, Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66:

Նախքան մրցույթի փաստաթղթերը ստանալու համար դիմել՝ շահագրգիռ կազմակերպությունները մրցույթի փաստաթղթերի համար պետք է վճարեն 3000 (երեք հազար) հայկական դրամ (անվերադարձ) Արմենտելի օգտին («էյչ-էս-Բի-Սի-Հայաստան» բանկ, հ/հ: 001-125707-040: Վճարման անդորրագրի պատճենը պետք է ներկայացվի մրցույթի փաստաթղթերը ստանալիս:

Բացի վերը նշված վճարից, առաջարկի հետ միասին մասնակիցները պետք է ներկայացնեն բանկի կողմից թողարկված երաշխավորագիր (մասնակցության համար): Մասնակցության երաշխավորագրի մանրամասները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Առաջարկությունների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2000 թ. դեկտեմբերի 25-ը, ժամը 12-ին:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ Երեւան քաղաքի Նոր Նորք թաղամասի թվային հեռախոսակայանի նոր շենքի նախագծման աշխատանքների համար:

Շահագրգիռ կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ աշխատանքների համար պահանջվող պետական արտոնագրեր:

Մրցույթի փաստաթղթերի փաթեթի արժեքը կազմում է 10 հազար դրամ (անվերադարձ), որը պետք է վճարել Արմենտել ՀՁ ՓԲԸ հաշվին («էյչ էս Բի Սի-Հայաստան» բանկ, հ/հ 001-125707-040): Վճարման անդորրագիրը պետք է ներկայացնել մրցույթի փաթեթը ստանալիս:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ աշխատանքների ծավալները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ.՝ 28-70-66:

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2000 թ. դեկտեմբերի 26-ը, ժամը 12:00:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը, որն ընդգրկում է ավելի քան 650 անդամներ, իրականացնում է աշխատանքներ՝ «2000 թ.-ից ՀՀ-ում ներդրված հաշվապահական հաշվառման համակարգին համապատասխանող համակարգչային ծրագրերի ընտրություն հաշվապահների եւ աուդիտորների վկայագրման պատրաստման եւ որակավորման բարձրացման համար» ծրագրով:

Ծրագիրն իրականացվում է «Եվրասիա» հիմնադրամի ֆինանսական աջակցությամբ՝ ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության հատկացրած միջոցների հաշվին:

Ծրագրի համաձայն ենթադրվում է իրականացնել բաց մրցույթ այն կազմակերպությունների միջեւ, որոնք զբաղվում են ՀՀ-ում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրերի մշակումով եւ վաճառքով:

Մրցույթի նպատակն է գործող հաշվապահական համակարգչային ծրագրերից ընտրել այն ծրագրերը, որոնք համապատասխանում են 2000 թ.-ից ՀՀ ներդրված հաշվապահական հաշվառման նոր համակարգին:

Մասնագիտական հանձնաժողովի կազմում նախատեսվում է ընդգրկել մրցությանը մասնակցող կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության հաշվապահական հաշվառման եւ աուդիտի մեթոդոլոգիայի գլխավոր վարչության, շահագրգիռ նախարարությունների եւ գերատեսչությունների մասնագետներին, գործող հաշվապահներին, ասոցիացիայի անդամներին, ծրագրավորողներին, «Եվրասիա» հիմնադրամի ներկայացուցիչներին:

Մրցույթը կազմակերպվելու է հաշվապահական ծրագրերի հիմնական որակական ցուցանիշների, օգտագործման ոլորտների եւ առանձնահատկությունների ներկայացման ձեւով:

Ծրագրերի գնահատման չափանիշներ են հանդիսանալու ծրագրի մատչելիությունը, հաշվապահական հաշվառման բոլոր բաժինների ընդգրկումը եւ համապատասխանությունը ազգային ստանդարտներին, անալիտիկ հատկությունները, համապարփակությունը: Վերջնական ընտրությունը կատարվելու է ծեռնարկություններում համապատասխան ծրագրերի ներդրում կատարելուց հետո:

Ընտրված ծրագրերի հիման վրա կազմակերպվելու են հաշվապահների եւ աուդիտորների որակավորման դասընթացներ:

Հրավիրում ենք բոլոր շահագրգիռ անձանց մասնակցելու մրցույթին:
Մի կորցրեք ձեր հնարավորությունը:

Ավելի մանրամասն տվյալներ կարող եք ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կ. Ուլնեցու 31, 5-րդ հարկ (ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսական հետազոտությունների ինստիտուտի շենքում), կամ զանգահարել 54-16-63, 54-16-65, 24-93-19, 24-93-29 հեռախոսահամարներով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ԵՒ ԱՈՒԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ INTERNET-ի որակը ապահովող անհրաժեշտ սարքավորումների մատակարարման համար:

1. Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցված կազմակերպությունները:

2. Մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ սարքավորման տեխնիկական մասնագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66:

3. Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2000 թ. դեկտեմբերի 26-ը, ժամը 12:00-ը:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

@rminco Global Telecommunications **Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:**

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան-23, Արշակունեաց 2 Գրանցման թիւ 65. Ցուցիչ 69150. Պատուէր 1357 Տպաքանակը 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան 13. 12. 2000 Գինը 100 դրամ